

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämndens verksamhetsplan år 2017

Förslag till beslut

Godkänna förslag till verksamhetsplan 2017 inklusive driftbudget.

Ärendebeskrivning

I Årsplan 2017 och kompletterande årsplan 2017 redovisas politiska prioriteringar för mandatperioden och särskilda fokusområden för 2017. Förslag till verksamhetsplan är framtagen utifrån årsplanen samt övriga krav på nämndens verksamheter.

Förslag till nämndåtaganden har tagits fram för att visa vad nämnden särskilt ska göra för att nå utsatta mål. Nämndens åtaganden är övergripande och förvaltningen arbetar därefter med lokala åtaganden och aktiviteter som visar mer detaljerat vad respektive avdelning ska göra under året för att nå nämndåtaganden samt övergripande mål.

Nämndens verksamheter ska verka för att utveckla hela kommunen, stad som landsbygd. Arbetet under 2017 handlar för stadsbyggnadsnämndens verksamhet i hög grad att försöka bibehålla den goda nivå nämndens verksamheter håller. Fortsatt god samhällsplanering, en väl fungerande drift och skötsel samt utveckling av den offentliga miljön är viktiga områden samtidigt som effektiviseringsarbetet och förebyggande arbete med reinvesteringar fortgår. Arbete som bidrar till ett ökat bostadsbyggande och social hållbarhet prioriteras. Långsiktig planering för att nå en hållbar tillväxt är ett måste.

Under 2017 finns ett antal områden med ökade kostnader, till exempel allmänna kollektivtrafiken, färdtjänsten, ökade driftkostnader för nya investeringar, avskrivningar samt vissa planer och projekt med mera. Nämnden har till viss del fått kompensation i budgetramen för 2017 för dessa kostnadsökningar men till stor del måste andra kostnader minskas för att klara budgetramen.

I ÅP 2017 hade stadsbyggnadsnämnden tilldelats en driftbudgetram på 363,5 mnkr för 2017. I KÅP 2017 har budgetramen utökats med 16,9 mnkr.

Stadsbyggnadsnämndens driftbudgetram 2017 uppgår härmed till 380,4 mnkr för 2017.

Utifrån budgetramen, krav, behov och kostnadsökningar samt möjlighet till byggbonuspengar 2017 från Boverket har förvaltningen tagit fram förslag på budget. Budgeten utgår till stor del från budgetramen 2016 men vissa prioriteringar och besparingar är tvunget att göras för att klara en budget i balans under 2017.

Det finns alltså ett antal större osäkra poster som föreligger i den förslagna budgeten 2017. Det handlar om bland annat om slutreglering av föregående års kollektivtrafik, hur mycket byggbonusmedel av 41 mnkr som stadsbyggnadsnämnden kan erhålla, om nämnden får ta med sig överskott från 2016 års resultat och hur kostnaderna kring de fria resorna för 65 år och äldre faller ut. Förvaltningen har gjort vissa antaganden i budgetarbetet vad gäller dessa osäkra poster och om dessa antaganden ändras och påverkar budgetramen negativt kommer nämnden behöva göra omprioriteringar i budgeten.

STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Marianne Hagman
Förvaltningschef

Mervi Nyqvist
Ekonomichef

Stadsbyggnadsnämndens verksamhetsplan 2017

SBN/2016:380

2016-12-08

Innehåll

Sammanfattning	4
Styrkort hållbar utveckling	5
Verksamhetens förutsättningar	6
Stadsbyggnadsnämnden - Möjligheter, utmaningar och prioriteringar 2017.....	9
Hållbar utveckling	14
1. Attraktiv stad och landsbygd.....	14
Demokrati.....	14
Granskning och kontroll	15
Berikande kultur och fritid	15
Fritidsverksamhet	17
Anläggningar för kultur, idrott och rekreation	17
Pedagogisk kulturverksamhet, programverksamhet och evenemang	17
Miljö och samhällsbyggnad	17
Bygga bostäder, lokaler och stadsmiljö.....	18
Markanvändning.....	20
Energi och stadsnät.....	20
Samhällsskydd och beredskap.....	21
Förebygga och minska konsekvenserna av olyckor	21
2. Höjd utbildningsnivå	22
3. Fler jobb	24
Näringsliv och arbete	24
Befintliga företag och organisationer	25
Arbetsmarknadsåtgärder.....	26
Miljö och samhällsbyggnad	26
Bygga bostäder, lokaler och stadsmiljö.....	26
4. Social uthållighet.....	26
Demokrati.....	27
Trygghet	27
5. Ekologisk uthållighet.....	29
Miljö och samhällsbyggnad	29
Drift och underhåll	30
Kollektivtrafik	30
Miljö- och naturvård.....	30
Effektiv organisation	31

6. Kvalitet	31
Processkvalitet.....	31
Kvalitetsutveckling.....	32
Kommunikation.....	33
Tillgodose behovet av IT stöd.....	33
7. Attraktiv arbetsgivare	34
Medarbetare.....	34
Tillgodose behovet av kompetensförsörjning	35
8. Stabil ekonomi.....	36
Ekonomi	36
Tillgodose behovet av ekonomi och redovisning.....	37
Ekonomisk redovisning 2017	41
Ekonomisk redovisning - organisation.....	41
Resultaträkning.....	41
Investeringar.....	42

Sammanfattning

Blå text: text från ÅP/KÅP 2017

Svart text: övrig text som återfinns i preliminär VP 2017 för SBN

Röd kursiv text: övrig text med ändringar jämfört med preliminär VP 2017

I Årsplan 2017 (ÅP 2017) samt i Kompletterande Årsplan 2017 (KÅP 2017) redovisas politiska prioriteringar för mandatperioden och särskilda fokusområden för 2017. Förslag till verksamhetsplan är framtagen utifrån årsplanerna samt övriga krav på nämndens verksamheter.

Förslag till nämndåtaganden har tagits fram för att visa vad nämnden särskilt ska göra för att nå utsatta mål. *Nämndåtaganden är desamma som i Stadsbyggnadsnämndens preliminära verksamhetsplan 2017 som nämnden godkände den 12 oktober 2016.* Nämndens åtaganden är övergripande och förvaltningen arbetar vidare med lokala åtaganden *och aktiviteter* som visar mer detaljerat vad respektive avdelning ska göra under året för att nå nämndåtaganden samt övergripande mål.

Utöver det finns nya nämndåtaganden som har tillkommit efter kommunfullmäktiges beslut om Kompletterande Årsplan 2017.

Nämndens verksamheter ska verka för att utveckla hela kommunen, stad som landsbygd. Arbetet under 2017 handlar för stadsbyggnadsnämndens verksamhet i hög grad att försöka bibehålla den goda nivå nämndens verksamheter håller. Fortsatt god samhällsplanering, en väl fungerande drift och skötsel samt utveckling av den offentliga miljön är viktiga områden samtidigt som effektiviseringsarbetet och förebyggande arbete med reinvesteringar fortgår. Arbete som bidrar till ett ökat bostadsbyggande och social hållbarhet prioriteras. Långsiktig planering för att nå en hållbar tillväxt är ett måste.

Sammanfattning ekonomi

Under 2017 finns ett antal områden med ökade kostnader, till exempel allmänna kollektivtrafiken, färdtjänsten, ökade driftskostnader för nya investeringar, avskrivningar samt vissa planer och projekt med mera. Nämnden har till viss del fått kompensation i budgetramen för 2017 för dessa kostnadsökningar men till stor del måste andra kostnader minskas för att klara budgetramen.

I ÅP 2017 hade stadsbyggnadsnämnden tilldelats en driftbudgetram på 363,5 mnkr för 2017. I KÅP 2017 har budgetramen utökats med 16,9 mnkr. Stadsbyggnadsnämndens driftbudgetram 2017 uppgår härmed till 380,4 mnkr enligt KÅP 2017.

Den största justeringsposten i KÅP 2017, +14,2 mnkr, avser utökning av kapitalkostnader med anledning av överföring av anläggningar från mark- och exploateringsenheten till stadsbyggnadsförvaltningen.

Utifrån budgetramen, krav, behov och kostnadsökningar samt möjlighet till byggbonuspengar från Boverket har förvaltningen tagit fram förslag på verksamhetsplan och budget. Budgeten utgår till stor del från budgetramen 2016 men vissa prioriteringar och besparingar är tvunget att göras för att klara en budget i balans under 2017.

Förvaltningen har gjort vissa antaganden i budgetarbetet bl.a. att kommunfullmäktige kommer att ta beslut om att nämnden får ta med överskottspengar från resultatet 2016 till

2017 motsvarande 3,4 mnkr samt att nämnden beräknar få tillbaka 8,0 mnkr (preliminärt belopp) från kollektivtrafikmyndigheten för slutreglering av trafiken 2016.

Om de ovanredovisade antaganden ändras och om slutregleringsbeloppet från kollektivtrafikmyndigheten skiljer sig avsevärt från det preliminära beloppet kommer förvaltningen och nämnden behöva göra omprioriteringar i budgeten.

Styrkort hållbar utveckling

Nyckeltal (rullande 12 mån)

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2017
P43. Antal färdigställda bostäder totalt				350
Antal bussresor med stadstrafiken, tusental per månad	394	417	435	500
Antal cyklister/mätpunkt per månad	61 737	58 243	61 134	64 000

Ekonomi (rullande 12 mån)

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2017
Resultat - Avvikelse mot budget, mnkr	+5,0	+6,8	+9,1 (+5,6)	+0
Avtalstrohet vid inköp (%)	76% lev	89% lev/81%	87% lev/79%	90% lev/81%
Inköspåslag, icke avtalsleverantörer, tkr	214,0	183,0	140,0	Borttaget

Verksamhetens förutsättningar

Tillväxtkommunen Eskilstuna

Eskilstuna kommun ligger mitt i en expansiv tillväxtregion med möjligheter till en god tillväxt när det gäller befolkning och företagande.

Sverige genomgår en snabb urbanisering och staden har som levnadsplats en kraftfull renässans. Det leder också till nya krav både på utformning och funktion. I både stads- och näringslivsutveckling spelar humankapitalet allt större roll. Upplevelsen av stadsrummet blir mer avgörande och vilket stadsliv som erbjuds viktigare. I en kombination måste både det offentliga rummet som arena och mötesplats göras med högre kvalitet samtidigt som kraven på skötseln ökar.

Eskilstunas befolkningstillväxt beräknas vara fortsatt stark de kommande åren, cirka 1000 invånare per år. Befolkningsökningen kommer framför allt ske i de två städerna men även befolkningen i kommunens mindre orter och landsbygden förväntas öka om än i mindre grad. Det innebär att det är fortsatt stor efterfrågan av nya bostäder och fler arbetstillfällen.

Det politiska målet om att det ska byggas minst 400 bostäder per år samt att Eskilstuna i slutet av 2017 ska ha en av Sveriges kortaste plan- och byggprocesser ställer krav på hur verksamheten arbetar och resurssätts.

En växande kommun kräver även investeringar i det offentliga rummet. Fler investeringar och nya bostads- och verksamhetsområden med fler gator, parker med mera skapar möjlighet till tillväxt. Det innebär även att nämndens verksamheter och därmed kostnader ökar, till exempel blir det fler invånare som åker kollektivtrafik och söker bygglov och det blir ökade kostnader för skötsel och drift av allmänna platser i kommunen med mera.

Bred bas för ökad attraktivitet

Eskilstuna utvecklas, förfinas och förbättras. Staden blir attraktivare, vackrare, mötesplatser förstärks och tillskapas vilket gynnar ett myllrande stadsliv där flickor och pojkar, kvinnor och män har tillgång till vackra, trygga och säkra miljöer. Stadsbyggnadsnämnden arbetar med en mix av faktorer som utgör basen för staden och landsbygdens attraktivitet och är till mångt och mycket avgörande för en kommunens utveckling, särskilt i konkurrensen till andra städer:

- Faktorer som charm och själ förstärks genom god arkitektur och utformning samt proaktiv dialog med fastighetsägare, byggherrar och exploatörer
- Tilltalande boendemiljöer genom bred medborgardialog och kvalitativ planläggning
- Synliggörande av kultur i offentliga rummet och som integrationsskapande mötesplatser
- Nyskapande av vackra kreativa stadsmiljöer där fysisk utformning utgår från människan
- Trygghetskapande satsningar på belysningsgestaltning inklusive drift och skötsel av gatubelysning.
- Trygghet, säkerhet och tillgänglighet är utgångspunkter i det dagliga arbetet med drift och underhåll av gator, vägar och parker.
- Tillgång, tillgängliggörande och underhåll av parker, natur och vatten för lek, rekreation och friluftsliv. Grön och blåstruktur ökar både livskvalitén och fastighetsvärdena.

- Stadens och landsbygdens möjlighet att erbjuda arbete för både kvinnor och män, som kan ge välbefinnande samt tillgång till varor och tjänster av olika slag påverkas i hög grad av planering. Var service, verksamheter och samhällsservice inklusive utbildning och sjukvård lokaliseras är avgörande faktorer för attraktivitet.

Eskilstuna i regionen

Pendlingen till och från Eskilstuna kommun har ökat de senaste decennierna.

Arbetsmarknadens utveckling mot alltmer högre specialisering gör att pendlingen förväntas öka ytterligare. Även möjligheten att tillgodogöra sig en större arbetsmarknad för arbeten med lägre utbildningskrav gynnas av detta. Närheten till bra kollektivtrafik är primär för modern tjänstesektor och för Eskilstunas ekonomiska utveckling och hållbarhet. Områdena runt resecentrum blir med andra ord viktigare, så även kopplingen mellan resecentrum och primära mål i staden som till exempel Högskolan och Munktellområdet. Lägen för tjänstesektorn inom 5-10 minuters promenadavstånd från Eskilstuna stationen måste uppmärksammas mer.

Goda pendlingsmöjligheter och väl utbyggd infrastruktur är mycket viktiga för kommunens fortsatta tillväxt och attraktivitet.

Sammanhållen stad - social hållbarhet

En viktig del av skötsel och utveckling av stadsmiljöer på kort och längre sikt är att hänsyn tas till alla tre hållbarhetsperspektiv; ekonomiskt, miljömässigt och social hållbarhet. Social hållbarhet har fått allt mer fokus den senaste tiden då det är av vikt att urbana miljöer upplevs som trygga och till för alla.

Eskilstunas stadsdelar har en struktur som i hög grad störs av barriärer och flera stadsdelar utgör enklaver. Trots att relativt korta avstånd från ytterkant in till centrum ger bra möjligheter för gående och cyklister behöver Eskilstuna stad utvecklas ytterligare för att nå en sammanhållen stad. Förutom svårigheten av att nå känslan av att vi alla lever i en och samma stad så leder också detta till sämre tillgänglighet till service och arbeten, ibland också känsla av otrygghet. Med en regionalt utvidgad arbetsmarknad måste tillgängligheten till centrum vara enkel på ett miljöriktigt sätt. Detta är den fråga där stadsbyggandet kan spela en direkt roll för den sociala hållbarheten.

Torshälla stad

Torshälla stad är en attraktiv boendeort med mångårig historia. Staden har goda kollektivtrafikmöjligheter till Eskilstuna och lämpar sig väl för invånare som vill bo i en mindre stad med närheten till en större ort och den service som finns där. För att få en sammanhållen bild för hur Torshälla bör och kan utvecklas på lång sikt har arbete påbörjats med utvecklingsplan för staden. Utöver det finns flera detaljplaneprojekt i Torshälla för nya bostäder och servicefunktioner.

För närvarande pågår en utredning av utvecklat samarbete och/eller samorganisering mellan Torshälla stads förvaltning och övriga förvaltningar. *Ett förslag finns framtaget för beslut i kommunfullmäktige i december 2016 som innebär att Torshälla stadsdelsnämnd även fortsatt har ansvar för utveckling, skötsel och drift av gator och parker samt ortsutveckling. I de fall detaljplaner tas fram inom Torshälla geografiska område ska planerna skickas på remiss till nämnden. Stadsbyggnadsnämndens ansvarsområden kvarstår inom Torshällas geografiska område. Förslaget är även att stadsdelsförvaltningen läggs ner och arbetsuppgifterna och personal kommer tillhöra övriga fackförvaltningar inom kommunen. Förändringar ska vara*

genomförda senast 1 augusti. Hur detta kommer att påverka stadsbyggnadsförvaltningen får studeras vidare under början av 2017.

Övriga orter och landsbygd

En välmående landsbygd är beroende av en välmående stad och vice versa. Skogs- och jordbruksnäringar utgör grundförutsättningar för livsmedelsproduktion och gröna näringar, samt ger förutsättningar för fritids- och rekreationsmöjligheter. Städer, mindre tätorter och landsbygd samspelar utifrån sina respektive styrkor och behov.

Intresset för att utveckla och bygga i eller i anslutning till kommunens mindre orter har ökat något under senare åren. Förvaltningen ser bland annat att förfrågningar om förhandsbesked och bygglov på landsbygden har ökat. I strategisk inriktning för åren 2016-2109 anges att förutsättningarna för att bo, leva och verka på landsbygden ska utvecklas och det ska bland annat göras genom goda kommunikationer och fler möjligheter till bostäder. I årsplan 2017 anges att behov av bostäder finns på landsbygden och särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt de mindre centralorterna på landsbygden. Förvaltningen ser att det är viktigt att även utvecklingen på landsbygden görs medvetet och i linje med översiktsplanen så att kommunen också i framtiden kan klara av att leverera förväntad service (VA, vägar, samhällsbetalda transporter, skola och förskola med mera) till alla.

Drift, skötsel och utveckling av den offentliga miljön

Ytterligare ett viktigt ansvarsområde är drift, skötsel och utveckling av den offentliga miljön. Att planera för, bygga och sköta gator, gång- och cykelvägar, parker, torg, parkeringsplatser med mera på ett bra sätt skapar förutsättningar för den attraktiva och trygga staden för alla.

Trafikering, kollektivtrafik och samhällsbetalda resor

Fler medborgare i staden leder också till ett ökat trafikarbete. Det innebär samtidigt att satsningen för att främja hållbart resande behöver öka för att vi ska nå beslutade trafikfördelningsmål. En viktig del av arbetet är även förbättrad trafiksäkerhet.

Utvecklingen av en god, robust och framkomlig kollektivtrafik är viktigt för en attraktiv och hållbar kommun. Kollektivtrafiken är även ett viktigt medel för jämlikhet, jämställdhet och delaktighet i samhället. När det gäller samhällsbetalda resor ser förvaltningen att insatser behöver göras för att korta handläggningstiderna.

I Årsplan 2017 anges att Eskilstuna ska vara tillgängligt för alla. Inte bara för gångare och cyklister utan även för den som måste ta bilen. Förändringar i gatunätet, byggande av parkeringshus och trafikflöden som underlättar framkomlighet är därför prioriterat. Staden ska vidare vara funktionella i vardagen för medborgare och näringsliv. En växande kommun kräver ett växande, smartare och jämställt trafiksystem för alla transportslag.

Behov av ökad delaktighet

Stadsbyggande intresserar, engagerar *och påverkar* många människor och därför blir behovet av kommunikation och delaktighet allt viktigare. Detta gäller såväl vid planering som projektering och byggnation samt vid drift och underhåll av befintliga miljöer. Förståelse för projektens syfte, mål och resultat samt möjlighet till påverkan grundläggs genom tidig delaktighet. Det leder till fler nöjda medborgare, bättre slutresultat och tjänstemän som lägger mindre tid på förklaring av projektresultat. Att utveckla mer avancerade metoder för dialog

och delaktighet kräver resurser och personal. Delaktighet tar mycket tid och kan påverka att tidplaner för projekt blir längre, men slutresultatet blir oftast bättre.

Höga krav från medborgare och näringsliv

Stadsbyggnadsnämndens ansvarsområden från tidiga planeringsskeden, följt av mer detaljerad planering, projektering och bygglovprövning till byggande samt utveckling och skötsel av allmänna platser är viktiga för alla invånare, verksamma i kommunen och besökare. Kraven och förväntningar på god och snabb service ökar, till exempel genom mer tjänsteorienterad webbplats och e-tjänster.

Kompetensförsörjning

En utmaning för nämndens verksamheter är kompetensförsörjningen, särskilt inom vissa yrken som till exempel ingenjörer och planerare. Det är viktigt att förvaltningen arbetar aktivt för att vara en attraktiv arbetsgivare för att behålla och attrahera kompetent personal.

Stadsbyggnadsnämnden - Möjligheter, utmaningar och prioriteringar 2017

Attraktiv stad och landsbygd

Tillväxttrycket, bostadsbehovet och behov av planlagd mark för företagsetableringar innebär att nämnden behöver arbeta vidare för en god planberedskap på kort och lång sikt samt för effektiva plan- och byggprocesser samtidigt som kvalitén i arbetet säkras. Genom en god strategisk planering och analysarbete, till exempel översiktsplanering, utvecklingsplanering, arbete med stadsvision och stadsläkning skapas förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling och tillväxt.

I utvecklingen av staden Eskilstuna satsar stadsbyggnadsförvaltningen på att inom arbetet med stadsläkning lösa utbyggnadsbehov av bostäder, transporteffektivitet samt skapa möjligheter för service. I Torshälla fortsätter arbetet med utvecklingsplan för staden. Samarbete fortsätter med Västerås för en utvecklingsplan för Kvicksund och 4Mälarstäderna (Eskilstuna, Västerås, Enköping och Strängnäs) arbetar vidare för en gemensam översiktsplan (GÖP) för kommunerna. Utveckling av nytt resecentrum för att möta utbyggnaden av Svealandsbanan, skapa ökade regionala samband och bredda arbetsregionen och bostadsbyggandet är viktigt.

Befolkningstillväxten i Eskilstuna ställer även krav på att områden planeras för kommersiell och offentlig service som till exempel förskola, skola och äldreboenden. Här krävs ett nära samarbete med berörda förvaltningar för att planering ska ske i god tid.

Det är av stor betydelse att resurser medvetet prioriteras och fördelas för att uppnå en balanserad kombination av långsiktig strategisk planering, som borgar för en hållbar utveckling i enlighet med den strategiska inriktningen, och detaljplanering på kort sikt som möjliggör produktion här och nu. På grund av det fortsatta höga exploateringsstrycket och behovet av nya bostäder i kombination med svårigheter att rekrytera medarbetare blir det fortsatt nödvändigt att göra prioriteringar av planuppdrag, vilket innebär att ansökningar av främst enskilt intresse och av liten betydelse för kommunens utveckling kommer att få stå tillbaka och genomföras i mån av tid.

I och med det höga trycket på byggandet och att antalet ärenden fortsätter att öka är det viktigt för förvaltningen att ha god bemanning för alla delar i plan- och byggprocessen för att det inte ska bli flaskhalsar i processen och för att kunna nå en så effektiv plan- och byggprocess som möjligt. Det gäller från tidiga planeringsskedan till byggnation och drift av allmän platsmark. I och med att det är mycket som händer, bland annat att flera förslag på förändringar inom lagstiftning och tolkning av förordningar diskuteras, är det också viktigt att förvaltningen prioriterar kompetensutveckling för att bibehålla en rättsäker och korrekt handläggning.

I KÅP2017 har nämnden fått medel tilldelade för en ytterligare tjänst inom plan- och byggprocessen. Förvaltningen arbetar vidare med att se vilken kompetensförstärkning som kan ge mest utväxling i processen.

Attraktiva och trygga allmänna platser

Att planera, bygga och sköta gator, gång- och cykelvägar, parker, torg, parkeringsplatser, belysning med mera på ett bra sätt skapar förutsättningar för den attraktiva och trygga staden. I en stad som växer tillkommer nya skötselobjekt varje år, vilket medför ökade kostnader samt krav på effektivt arbetssätt. Även befintliga ytor och anläggningar får en högre grad av slitage när befolkningstätheten ökar. *Förvaltningen ser även att nedskräpning och klotter tenderar att öka. Här är det viktigt att så skyndsamt som möjligt städa och sanera för att inte få en yttre miljö som bidrar till ytterligare nedskräpning och klotter.*

Förvaltningen arbetar även för fortsatt snabb hantering av markupplåtelse, torghandel och dispenser på allmän platsmark.

Samhällsbetalda resor, parkeringstillstånd

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för färdtjänst, omsorgsresor och särskild skolskjuts och förväntar kvalitetshöjning på grund av nytt transportörsavtal. Likväl förväntas kvalitetshöjning i beställningscentral på grund av att beställningscentralen nu drivs av Sörmlands kollektivtrafikmyndighet (SKTM). Nämnden ansvarar även för parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Detta samt att förvaltningen även har ansvar för kollektivtrafiken och skolskjutsen gör att ärendemängden är mycket stor och ökar och förvaltningen *har under 2016 inte klarat att hålla rimliga handläggningstider inom delar av ansvarsområdet. Kommunfullmäktige har därför i KÅP 2017 tilldelat nämnden ytterligare medel för en tjänst för att korta handläggningstiderna.*

Ekologisk uthållighet

Nämnden arbetar kontinuerligt för ett klimatanpassat och energieffektivt samhällsplaneringsplaneringsarbete. Kommunen medverkar bland annat i projektet Citylab Action som ska pröva att skapa en guide för hållbar stadsutveckling som kommer bidra till att kommunen får ett mer systematiskt arbetssätt vid stadsutvecklingsprojekt. Förvaltningen arbetar även för att integrera ekosystemtjänster.

En god, robust och framkomlig kollektivtrafik är ett viktigt medel för jämlikhet, jämställdhet och delaktighet i samhället men också för att öka den ekologiska uthålligheten. En god kollektivtrafik bidrar även till ökat bostadsbyggande, attraktiv stadsmiljö och ökad social hållbarhet. För en väl fungerande kollektivtrafik är det viktigt att vi har bra trafiklösningar med koppling och effektiva bytesmöjligheter mellan det lokala och regionala nätet samt mellan olika färdslag. Fortsatt utveckling av kollektivtrafiken är därför viktigt där det kan vara

intressant att titta på olika alternativ, till exempel spårbunden lokal kollektivtrafik. Planering för fler busskörfält pågår. Genom satsning på fler elbussar kan kollektivtrafiken bli än mer hållbar. Det planeras även för ytterligare satsning på busstrafik i Munktellstaden samt till/från Eskilstuna Logistikpark (ELP). Befolkningsstillväxten påverkar kostnaden för allmän och särskild kollektivtrafik då det blir fler resenärer.

Dagvatten från bebyggelse inom Eskilstuna kommun belastar i viss mån Hjälmaren men till största delen Eskilstunaån och ut i Mälaren. Långa sträckor av diken och elva stycken dagvattendammar finns i kommunen. Damrnas syfte är att fördröja och rena dagvatten men är även en estetisk tillgång i stadsmiljön. Arbetet med drift och underhåll av våra dagvattensystem är kraftigt eftersatt. Eskilstunaån är den vattenförekomst i kommunen som vare sig har en god ekologisk eller kemisk status. Ån är högprioriterad i kommunens vattenrelaterade åtgärdsarbete. Efter analys av behov av återställnings- och restaureringsarbete så ser vi att ytterligare medel behövs för att kunna genomföra ett löpande arbete.

Social uthållighet/hållbarhet

Stadsbyggnadsnämnden kan på olika sätt arbeta för ökad social hållbarhet i kommunen och de olika stadsdelarna. Social hållbarhet är alltid ett viktigt perspektiv i planeringen av allmän plats, både när det gäller trafik-, grön- och detaljplanering.

Ett fortsatt arbete med stadsläkningsprojekten där målsättningar förtydligas och *resurserna förhoppningsvis kan ökas för att öka tempot, med stöd av till exempel byggbonuspengar (från Boverket)*. Även att detaljplaner i socialt utsatta områden prioriteras högt är väsentligt för att möjliggöra en utveckling av den fysiska miljön i dessa områden. Omprioriteringar av utveckling och skötsel av offentliga miljöer kan komma att ske där utsatta eller mindre attraktiva områden får större fokus. Nämndens investeringsbudget kan även återspegla hur den stödjer målet om ökad social uthållighet.

Förvaltningen arbetar med trygghetsskapande åtgärder i våra offentliga miljöer, till exempel med utbyte och utbyggnation av belysning. Förvaltningen har även ett eget trygghetsforum där synpunkter och önskemål från allmänheten tas upp, åtgärder planeras därefter både på kort och längre sikt.

Fortsatt utveckling av kollektivtrafiken som viktigt medel för jämlikhet, jämställdhet, delaktighet och tillgänglighet i samhället för alla. Väl planerad kollektivtrafik leder till tät närvaro av människor på viktiga platser i staden och kan bidra till tryggare platser. Arbetet med kollektivtrafikplanen färdigställs under 2017, målen i den blir viktiga för att uppnå social hållbarhet.

I Årsplan 2017 förstärks arbetet med social uthållighet genom att 5 mnkr tillförs till ett så kallat trygghetspaket. Alla nämnder och bolag förutsätts utifrån sina uppdrag att tillföra ytterligare resurser, motsvarande totalt 5 mnkr, för att stärka social uthållighet i utsatta stadsdelar. Frågan är ytterst prioriterad då stadsdelarna är människors hem och därför ska vara trygga och trivsamma. Stadsbyggnadsnämnden föreslår hantera detta genom att vid planerings- och utvecklingsarbeten, investeringsplanering samt vid planering av drift- och skötsel se vad som är lämpligt att särskilt prioritera till dessa stadsdelar.

Fler jobb

En attraktiv och konkurrenskraftig stad påverkar sysselsättning och tillväxt. Stadsbyggnadsnämnden ska verka för ett attraktivt näringslivsklimat. Genom att skapa kluster, tydliggöra stråk och kopplingar kan olika aktörer kroka arm och samverka.

Det finns en tydlig koppling mellan företagens konkurrenskraft och hur den fysiska miljön planeras och utformas. Där det finns tillgång till effektiva transporter och attraktiva boendemiljöer finns också goda möjligheter för företag att utvecklas. Attraktiva, levande bostads- och stadsområden har blivit magneter i konkurrensen om specialiserad arbetskraft och arbetsplatser. Utbudet av service och tjänster, kultur och upplevelser, arbetstillfällen, skolor, vård och omsorg lockar människor. Planeringen av boende, trivsel, trygghet, trafik och miljö får därför stor betydelse.

Viktigt är att kommunala investeringar samordnas med fastighetsägare egna investeringar så att samproduktion kan uppnås, det är då det skapas störst förutsättningar till att skapa attraktiva offentliga rum.

Prioriterade områden 2017

Arbetet under 2017 handlar för stadsbyggnadsnämndens verksamhet i hög grad att försöka bibehålla den goda nivå nämndens verksamheter håller. Fortsatt god samhällsplanering, en väl fungerande drift och skötsel samt utveckling av den offentliga miljön är viktigt samtidigt som arbetet att effektivisera arbetet och förebyggande arbete med reinvesteringar fortgår. Arbete som bidrar till ett ökat bostadsbyggande och social hållbarhet prioriteras. Långsiktigt planering för att nå en hållbar och god tillväxt är ett måste.

Byggbonus från Boverket

I november 2016 fick kommunen information om att Boverket har beviljat kommunen 41 mnkr i så kallad byggbonus. Arbete pågår för närvarande med att se hur dessa medel på bästa sätt kan nyttjas inom organisationen. Förvaltningens räknar med att kunna ta del av dessa pengar för att stärka nämndens arbete under 2017. Fördelningen kommer att beslutas politiskt. Fram tills dess har förvaltningen gjort antagande kring hur detta kan påverka verksamhetsplanen och budgeten för stadsbyggnadsnämndens olika verksamheter. Bland annat ser förvaltningen behov och möjligheter att stärka arbetet inom följande områden:

- den strategiska långsiktiga planeringen, det vill säga planer som skapar förutsättningar för fortsatt hög, god och snabb tillväxt.*
- förstärkning/utveckling av andra delar av plan- och byggprocessens olika moment.*
- utveckling/underhåll för ett attraktivare, säkrare och tryggare offentlig miljö.*

Kostnadsökningar, intäktsbortfall

Under 2017 finns ett antal områden med ökade kostnader, till exempel allmänna kollektivtrafiken, färdtjänsten, ökade driftskostnader för nya investeringar, avskrivningar samt vissa planer och projekt med mera. Den dag parkeringsplatsen på Munktellområdet tas i anspråk för byggnation av nytt parkeringshus ser förvaltningen även att parkeringsverksamheten kommer få en stort intäktsbortfall vilket påverkar budgetutrymmet. *Förvaltningen arbetar för att finna andra lösningar för att klara parkeringsbehovet och intäkter under byggnationstiden.* Nämnden har till viss del fått kompensation i budgetramen för 2017 för dessa kostnadsökningar men till störst del måste andra kostnader minskas för att klara budgetramen.

Ytterligare behov

Utöver de fasta kostnadsökningar som förvaltningen ser för år 2017 så finns behov av att stärka upp med ytterligare *personella* resurser, bland annat på grund av det ökade trycket på nämndens verksamheter samt tidigare indragna vakanta tjänster. *Ytterligare resurser ryms inte inom budgetramen för 2017.*

Effektivisering, besparingar och omprioriteringar

Utifrån budgetram 2017, möjlighet till byggbonuspengar samt krav på nämnden och förvaltningens verksamheter har följande antaganden och omprioriteringar/besparingar gjorts i budgeten för 2017 jämfört med budget 2016 för att klara en budget i balans:

- *Antagande om att kommunfullmäktige kommer ta beslut att nämnden får ta med överskottspengar från år 2016 till 2017 motsvarande 3,4 mnkr, inräknat i budgeten.*
- *Antagande om att nämnden kommer få tillbaka 8,0 mnkr från kollektivtrafikmyndigheten för slutreglering av kollektivtrafiken 2016.*
- *Generellt: personalsociala kostnader/konsultkostnader har minskats*
- *Utvecklingsavdelningen: behov av ytterligare medel finns för strategisk långsiktig planering för att skapa förutsättningar för en hög, god och effektiv planering och byggnation för tillväxt. Medel för detta finns delvis inom budgetramen för 2017 men förvaltningen ser att ytterligare medel behöver tillföras arbetet från byggbonuspengen för att klara de behov av planeringsarbeten som finns.*
- *Park- och naturavdelningens skötsel av allmänna platser har utökats något, men förvaltningen ser behov av att öka det ytterligare. Det ryms dock inte inom budgetram för 2017.*
- *Trafikavdelningen: medel för projekt/konsulter inom trafikverksamheten/mobility management har minskats.*
- *Gatuavdelningen: Medel för löpande arbete för skötsel och underhåll av gatumiljöer har minskats vilket kan påverka upplevelsen av staden som attraktiv.*
- *Utöver detta kan medel frigöras under året om ytterligare vakanser finns som inte hinner tillsättas i tid och där konsulter inte är möjliga att ta in under en övergångsperiod. Dessa medel kan komma att fördelas inom förvaltningen utifrån behov som finns.*

Om förvaltningen inte får ta del av byggbonuspengar från Boverket i den omfattning som önskas/finns behov av kommer nämnden eventuellt behöva besluta om omprioritering av budgetramen och/eller projekt.

Utöver ovanstående arbetar förvaltningen löpande med effektiviseringar, till exempel med nya digitala verktyg, för att arbeta på bästa möjliga sätt.

Hållbar utveckling

1. Attraktiv stad och landsbygd

Vi vill alltid framåt. I över 350 år har vi haft den inställningen, ända sedan de första smederna slog sina slag i mitten av 1600-talet. Vi vill utveckla, förfina och förbättra. Idag är vi en snabbväxande miljösmart industristad med en stark tradition inom musik och idrott. Vi leder utvecklingen mot framtidens hållbara städer och landsbygder genom innovationer och nydanande miljösatningar. Vi gör själva och hjälper på så vis evolutionen på traven. Här bejakas olikheter och idéer - i mötet skapas det nya.

Fokus under mandatperioden

- Skapa nya bostäder i attraktiva boendemiljöer.
- Forma en tät och blandad stad med olika upplåtelseformer.
- Stärka folkhälsan och idrotten genom nya arenor, nytt badhus samt ett utvecklat kulturutbud och friluftsliv som används av många.
- Öka den upplevda tryggheten.
- Tydliggöra möjligheterna till insyn, dialog och inflytande.
- Intensifiera förberedelserna för Torshällas historiska 700-årsjubileum.
- Fortsätta stärka Eskilstunas position och kännedom utanför Eskilstuna inom

Fokus 2017

- Invånarna upplever att kommunens olika verksamheter ger en jämställd och bra service, har ett gott bemötande och når goda resultat.
- Byggnation av minst 400 bostäder påbörjas.
- Utveckling av landsbygden stärks genom rådet för landsbygdsfrågor. Planer tas också fram för boende på landsbygden och i mindre tätorter såsom Hällby, Skogstorp, Ärla, Alberga med flera.
- Genomförande av nya kulturpolitiska och idrottspolitiska handlingsplaner.
- Attrahera fler besökare, värva evenemang till Eskilstuna samt genomföra Torshälla stads 700-årsjubileum.
- Ökad tillgång till bredband på landsbygden

Övergripande process

Demokrati

Processen med syfte att värna demokratin ger Eskilstunaborna och deras valda representanter information, insyn och möjlighet att bestämma över kommunens gemensamma angelägenheter. Öppenhet och kontroll stärks genom kommunikation och inslag av direktdemokrati och medborgardialog. Den kommunala organisationen ska vara tillgänglig för invånarna och ge förtroendevalda förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag.

Hålla ihop staden

Under 2017 fortsätter arbetet med stadsdelsutveckling. Syftet är att skapa delaktighet i områden och minska de sociala barriärerna i staden. Fokus ligger i första hand på Fröslunda, Lagersberg, Råbergstorp, Stenby och Skiftinge. Förutom redan befintliga samverkansgrupper ska lokala initiativ och samverkan med frivilligsektor stimuleras. En strategi för arbetet med

romsk inkludering och ett utvecklat arbete för minoritetsfrågor påbörjas tillsammans med rådet för minoritetsfrågor.

En tryggare stad

Den kartläggning som gjordes under 2014 och 2015 har lett till en handlingsplan inom i huvudsak fem områden: öka tryggheten i prioriterade bostadsområden, minska gängkriminaliteten, våldsprevention i skolan, våldprevention i offentliga miljöer och trygghet i offentliga miljöer. Förbättringsarbetet sker i befintliga grupperingar för stadsdelsutveckling, Trygga Eskilstuna och Torshälla samt i förstärkt förvaltningssamverkan. Ett långsiktigt kommunikationsarbete dras igång för att öka kunskaperna om trygghetsarbetet hos invånare och verksamma i Eskilstuna.

Ökad delaktighet genom inkluderande kommunikation

Möten mellan människor i det offentliga rummet är grunden för ett gott demokratiskt samtal. Det finns många mötesforum samt påverkans och dialogformer, men trots det uppger invånarna i medborgaundersökningar att de upplever att de har små möjligheter att påverka. Under 2017 genomförs en analys av det låga resultatet och en handlingsplan för att öka invånarnas upplevelse av delaktighet tas fram. Ny lagstiftning ställer krav på att säkerställa barn och ungas delaktighet, vilket är en del av barnrättsarbetet som tar sin utgångspunkt i FN:s barnkonvention.

En mer enhetlig och tydlig ärende-och beslutsprocess

För att öka möjligheten till insyn och transparens ska ärende- och beslutsprocessen ses över. Beslutsunderlag ska skrivas på tydlig svenska och beslutssatser behöver formuleras på ett mer enhetligt sätt. Även beslutsprocessen på förvaltningsnivå behöver tydliggöras, liksom dokumenthanteringen.

Kommunens författningssamling ska publiceras på eskilstuna.se

Verksamhetsprocess

Granskning och kontroll

Syftet med processen: Medborgarna, invånarna visar förtroende för kommunens servicegivning och kommunikation av beslut och åtgärder.

Fyraårigt processmål (2017)

P4. Flera av invånarna ska vara nöjda med hur kommunkoncernen sköter sina verksamheter

1-årigt åtagande

Samtliga nämnder och bolag deltar i det kommungemensamma arbetet med att samordna och utveckla kommunens ärende- och beslutsprocess. (KS, alla nämnder och bolag)

Berikande kultur och fritid

Processen skapar förutsättningar för goda livsvillkor och en meningsfull fritid för alla Eskilstunabor och besökare, med särskilt fokus på barn och ungdomar. Det sker genom att erbjuda upplevelser, aktiviteter och bildning samt att samla, vårda och visa kulturarvet.

Två riktningar

Riktningen för de kommande årens kultur- och idrottspolitik beslutas under 2016 och blir en samlade plattform för insatser och utveckling i samverkan med bland annat föreningslivet under 2017. På samma sätt blir den nya grönplanen vägledande för utvecklingen av friluftslivet.

Barn och unga är en särskilt prioriterad målgrupp. Strategin går ut på att arbeta främjande med lågtröskelverksamhet, så att fler har möjlighet till en meningsfull och aktiv fritid. Framförallt behöver insatser riktas till flickor i prioriterade stadsdelar så de ska kunna delta i fritidsaktiviteter i större utsträckning. Men även kulturförsörjningen i skolan och fritidshemmens samverkan med föreningslivet är avgörande för en jämlik tillgång till kultur- och fritid.

Social uthållighet

För att säkra ett jämlikt kultur- och fritidsutbud samt bidra till social uthållighet i prioriterade områden, fortsätter arbetet med främjande och förebyggande insatser där behoven är som störst. För Fröslunda behövs en fördjupad förstudie om ett kulturhus, som kan vara en plats för bildning, kulturverksamhet och på samma gång en samlingslokal och mötesplats.

Situationen med social oro i stadsdelar ställer krav på nya arbetssätt. Kultur- och fritidsverksamhet är en mycket viktig faktor för att skapa trygghet och trivsel. Samtidigt krävs en närmare samverkan mellan kommunens olika verksamheter, såsom skola, vård- och omsorg, socialtjänst, stadsbyggnad och bostadsbolag.

Ett gemensamt koncept behöver utvecklas för samverkan men även hur vi snabbt kan stärka de gemensamma insatserna när social oro uppstår i områden.

Kultur- och fritidsverksamhet är viktig för det strategiska målet social uthållighet, men det är även avgörande för det strategiska målet attraktiv stad och landsbygd. Det behöver finnas en balans mellan de två målen för kommunens insatser inom kultur- och fritidsverksamheten.

Ny arena

2017 står den nya arenan klar. Målsättningen är att den ska vara en välbesökt och välanvänd mötesplats för lokala, nationella och internationella aktiviteter och evenemang. Ansvaret delas mellan kultur- och fritidsförvaltningen, Destination Eskilstuna och Kommunfastigheter.

Samverkan behöver följas, analyseras och utvärderas för att klargöra om organisationsformen är den bästa. Arbetet med att utveckla Eskilstuna som evenemangsstad fortsätter i enlighet med evenemangsstrategin. För få fler evenemang till Eskilstuna och att växla upp befintliga behövs en tydligare strategi för finansiering.

Stadens museer är viktiga för såväl invånare som besökare. Det är viktigt att den goda kvaliteten på utställningar och programverksamhet bibehålls.

Torshälla 700 år

2017 firar Torshälla sitt 700-årsjubileum. Utgångspunkten är att hela kommunkoncernen ska bidra till firandet. Jubileumsåret ska användas för en långsiktig ortsutveckling och växla upp de aktiviteter som redan finns i Torshälla. Jubileet arbetar utifrån orden Framtidsarv, förnyelse, närhet och samarbete där kultur, musik och idrott är centrala områden.

Verksamhetsprocess

Fritidsverksamhet

Syftet med processen är att stimulera rörelse, bildning, upplevelser, skapande, möten och personlig utveckling, samt bidra till en god och jämlik folkhälsa.

Fyraårigt processmål (2017)

P37. Invånare såväl kvinnor som män ska vara nöjda med fritidsmöjligheter i kommunen

1-årigt åtagande

Alla nämnder och bolag ska införa de nya idrottspolitiska- och kulturpolitiska handlingsplanerna i den egna verksamheten. (KFN, alla nämnder och bolag)

Anläggningar för kultur, idrott och rekreation

Fyraårigt processmål (2017)

P36. Högre andel invånare ska vara nöjda med kommunkoncernens parker, grön- och strövområden

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
7,6	7,7	7,8	7,9

Pedagogisk kulturverksamhet, programverksamhet och evenemang

Syftet med processen är att stimulera rörelse, bildning, upplevelser, skapande, möten och personlig utveckling, bidra till en god och jämlik folkhälsa, och attrahera besökare och nya invånare.

Fyraårigt processmål (2017)

P40. Invånare kvinnor såväl som män ska vara nöjda med kommunens insatser för kultur

1-årigt åtagande

Kommunkoncernens organisation för evenemang ska utvecklas i enlighet med evenemangsstrategin för att skapa en väg in i kommunkoncernen. (DEAB, KFAST, KFN, SBN, TSN, KS, MRN)

Kommunkoncernen ska bidra till genomförandet av Torshällas 700-års jubileum år 2017. (TSN, alla nämnder och bolag)

Miljö och samhällsbyggnad

Processen syftar till att skapa attraktiva stadsdelar med god service, ett pulserande centrum och en hållbar landsbygd för Eskilstunaborna. Med de naturliga förutsättningarna som utgångspunkt främjas en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Stadsbyggnad i form av transportsnål planering, byggande, skapande av infrastruktur och underhåll syftar till en hållbar utveckling med utnyttjande av kommunens geografiska läge i regionen. Men också till att vårda och bevara värdefulla tillgångar i form av byggnader, stadsmiljöer, landsbygd och natur. Vattenförsörjning, avloppshantering, återvinning och energiproduktion bedrivs med miljömässigt hållbara metoder.

Stadsbyggnadsprocess i fokus

Arbetet med att utveckla stadsbyggnadsprocessen är i fokus under 2017. Nya detaljplaner för bostäder, näringslivs- och verksamhetslokaler tas fram enligt den beslutade prioriteringen och under 2017 ska minst 400 nya bostäder påbörjas, varav Kommunfastigheter ska stå för minst 300. Arbetet görs i enlighet med den utbyggnadsstrategi som antagits av kommunfullmäktige och arbetet med stadsläkning. En uppdatering av bostadsförsörjningsprogrammet genomförs.

Behov av nya äldreboenden, skolor och förskolor integreras i detaljplaner så att tillgång på platser för det långsiktiga behovet säkras. Hållbarhetsprogrammet som utarbetas inom projektet CityLab Action fungerar som ett sätt att få med sociala, ekologiska och ekonomiska frågor vid utveckling av nya stadsdelar.

Arbetet med stadsläkning och stadsdelsutveckling behöver ske i bred samverkan mellan kommunkoncernens olika verksamheter. Munktellstaden fortsätter att utvecklas med arenan som invigs 2017 samt byggnation av bostäder och ett nytt parkeringshus. Kungsgatan byggs om i samverkan med fastighetsägare.

Underhåll och skötsel av stadsdelar och parker ska bidra till en attraktiv och trygg stad.

Trafik och energi

Satsningarna för att främja gång-, cykel- och kollektivtrafik fortsätter. En kollektivtrafikplan ska tas fram. Förstärkning av bussförbindelser till Hållsta ska utredas. Kommunens egen fordonsflotta får fler bilar utan fossila bränslen och utbyggnaden av laddplatser tar fart. Antalet elbussar ska öka och biogasproduktionen ska öka så att hela efterfrågan på gas kan tillgodoses.

Energieffektivisering av kommunägda bostäder och lokaler, med fokus på el, fortsätter. I arbetet med renovering och nybyggnation värnas energianvändning, inomhusmiljö och materialval. Tillsammans med Energimyndigheten utformas en satsning på ett energicentrum i Eskilstuna.

Återvinning och återbruk

Mängden avfall som går till förbränning ska fortsätta minska. Retuna skapar fler möjligheter för ökad återvinning och återbruk genom ökad samverkan med företag och kommunala verksamheter. Färgsortering införs i verksamhetslokaler och inleds i flerbostadshus. En uppdatering av avfallsplanen ska genomföras liksom en uppdatering av planen för förorenade områden.

Verksamhetsprocess

Bygga bostäder, lokaler och stadsmiljö

Syftet med processen är att skapa och utveckla långsiktiga hållbara och estetiskt tilltalande stadsmiljöer med attraktiva bostäder, lokaler och infrastruktur samt verka för att säkra invånarnas sociala trygghet och rätt till bostad, för att ge grundförutsättningar för människor att bo och verka i Eskilstuna.

Fyraårigt processmål (2017)

P42. Förtätning av staden enligt utvecklingsstrategin

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
600	600	600	600

1-årigt åtagande

Färdigställa påbörjade strategiska planer.

För att skapa möjligheter för nya bostäder i attraktiva boendemiljöer och forma en tät och blandad stad genom en effektiv planprocess är strategiska planer en förutsättning. Bedömningar ur ett helhetsperspektiv och principiella ställningstaganden underlättar handläggningen i enskilda objekt. Under 2017 ska förvaltningen färdigställa pågående arbete med till exempel kollektivtrafikplan, trafiksäkerhetsprogram samt grönplan (KS ansvarig).

Ta fram en parkeringsstrategi med särskilt fokus centrum och väster.

Arbeta fram och anta en ny parkeringsstrategi för antagande med särskilt fokus centrum och väster. En parkeringsstrategi kan bidra till effektivare stadsplanering samt markutnyttjande samt fungera som stöd för hur tillgång och efterfrågan ska prioriteras.

P43. Antal färdigställda bostäder totalt

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
300	350	400	400

1-årigt åtagande

Under 2017 ska byggnation av minst 400 bostäder påbörjas varav minst 300 av Kommunfastigheter.(KFAST, SBN, KS, ESEM)

Utveckla en snabbare och effektivare plan- och byggprocess. (KS, SBN, KFAST, MRN, ESEM)

- *Stadsbyggnadsnämnden ska arbeta för att effektivisera plan- och byggprocessen samt möjliggöra för olika arbetsupplägg och processer beroende av projektets karaktär. Förtydliga roller i processen samt utveckla samverkan inom förvaltningen och med andra aktörer.*

P44. Antal färdigställda bostäder - Eskilstuna Kommunfastighet

P101. NKI för bygglov

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
75	75	75	75

1-årigt åtagande

Ta fram arkitektur- och stadsbyggnadsprogram

Påbörja arbetet ett arkitektur- och stadsbyggnadsprogram vilket skapar bättre förutsättningar för en effektiv stadsbyggnadsprocess (flexibla detaljplaner, markanvisningar och avtal,

bygglov, med mera). Programmet ska även ge externa aktörer en tydligare bild när det gäller kommunens stads- och bebyggelseutveckling. Det kan även leda till en ökad attraktivitet för kommunen och därmed även till en stärkt position i regionen för inflyttning och etableringar.

Initiera arbete med kulturmiljöprogram.

Ta fram projektplan med budget som beslutsunderlag för hur ett arbete med kulturmiljöprogram kan starta under 2018. Ett kulturmiljöprogram ger ett samlat kunskapsunderlag med överblick och helhetsperspektiv över kommunens kulturmiljövärden samt ger stöd för bevarande- och utvecklingsfrågor utifrån de lagar och regler som gäller. Idag hanteras och utreds dessa frågor i många enskilda planer och projekt. Ett program kan leda till bland annat en förenklad stadsbyggnadsprocess.

Nämnden ska medverka till att Eskilstuna blir Årets stadskärna 2018.

Eskilstuna Innerstad i samverkan med privata och offentliga aktörer kommer ansöka om Årets stadskärna 2018. Under 2017 pågår det gemensamma arbetet med kvalitetsmärkningen Quality Mark, ta fram mätbara resultat av stadskärnans utveckling och dokumentera de närmast föregående åren framsteg gällande förnyelse av centrum. Förarbete har gjorts genom Purple Flag certifieringen. Stadsbyggnadsförvaltningen ska aktivt medverka för att förverkliga målet att bli Årets stadskärna 2018.

Fortsatt arbete utvecklingsplan Stadsvision

Stadsvision är en konkretisering av översiktsplanen för centrum i form av fyra strategier. Under 2017 färdigställs Riktlinjer för täthet och arbete påbörjas med Barn i staden och Strukturella kopplingar.

Fortsatt arbete för säkra och trygga offentliga miljöer

Förvaltningen fortsätter arbetet med trygga och snygga offentliga platser. Det kan till exempel vara satsa på förbättrad belysning, borttagande av skymmande buskar samt att ta fram nya riktlinjer för hantering av flyttbara skyltar, s.k. gatupratare.

Markanvändning

Fyraårigt processmål (2017)

P102. NKI för markupplåtelse

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
75	76	77	78

Energi och stadsnät

Fyraårigt processmål (2017)

P48. Tillgängligheten för bredband ska öka

1-årigt åtagande

Genomföra strategin för bredband i Eskilstuna kommun. (KS, ESEM, SBN)

Samhällsskydd och beredskap

Processen utvecklar en säker och trygg kommun för invånarna. Genom information, utbildning och förebyggande säkerhetsarbete elimineras eller minskas risken för olyckor. I de fall olyckor ändå inträffar minskar konsekvenserna för människor, miljö och egendom genom att en hög skydds nivå säkerställs för människors hälsa och intressen när det gäller säkra livsmedel, skydd mot farliga utsläpp, mot bränder, skadegörelse och olyckor.

Minska och begränsa olyckor

Den ökande befolkningen i kommunen innebär fler olyckor och fler larm. För att förebygga och minska konsekvenser av olyckor fortsätter den långsiktiga satsningen på utbildning i brandskydd för kommuninvånare och kommunanställda. Snabba insatser av räddningstjänsten på prioriterade larm är i fokus och ger förutsättningar för att begränsa konsekvenserna vid olyckor.

Ett ökat antal invånare betyder också att det blir fler som rör sig i trafiksystemet. Drift och underhåll av gång- och cykelvägnät behöver ses över samt att skapa säkra korsningspunkter mellan motorfordonstrafik och gående/cyklister. En trafiksäkerhetsplan tas fram som ska gå på remiss under 2017.

Minska fallolyckor

Fallolyckor innebär lidande och höga samhällskostnader. Många förvaltningar har gemensamt ansvar att minska fallolyckor och en bredare samverkan behövs. Äldresäkerhet kommer vara i fokus för arbetet med att minska olyckor.

Tillsyn och kontroll

Fler invånare innebär också ett ökat behov av tillsyn och kontroll. Alla återstående orenade avlopp behöver åtgärdas till 2021 och därför inleds nu en fyraårig satsning på små avlopp. Dessutom görs en satsning på tidigare nedprioriterad miljöbalkstillsyn.

Krisberedskap och trygghet

Arbetet med krisberedskap fortsätter att utvecklas och övningar ska genomföras regelbundet enligt plan. Arbetet med underlagsplaner till Strategin för trygghet och säkerhet fortsätter.

Verksamhetsprocess

Förebygga och minska konsekvenserna av olyckor

Syftet är att förhindra och förebygga olyckor samt att skydda och minimera förlust av liv, egendom och miljövärden i samband med bränder, drunknings-, trafik-, fall- och miljöolyckor.

Fyraårigt processmål (2017)

P56. Minska antalet skadade och döda i bränder, trafikolyckor samt drunkningsolyckor

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
72	69	65	62

1-årigt åtagande

Ta fram en plan för trafiksäkerhet. (KS, SBN, MRN, VON)

P57. Minska antalet fallolyckor i samhället

Nyckeltal

Titel	Kön	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2017
Antal allvarligt skadade i trafikolyckor	Alla				
Antal döda i trafikolyckor	Alla				

I stället för statistiken ovan redovisas följande statistik och nyckeltal:

Nyckeltal Hållbar utveckling

Nyckeltal	Utfall 2014	Utfall 2015	Prognos 2016	Mål 2017
Antal kollektivtrafikresenärer i stadstrafiken	4 723 737	5 006 436	6 000 000	
Andel biogasbussar	100 %	96 %	76 %	
Andel elbussar	0	4 %	24 %	
Andel tillgänglighetsanpassade hållplatser	72 %	73 %	75 %	
Antal polis- samt sjukhusrapporterade skadade och döda (inom parentes) personer på det kommunala vägnätet enligt STRADA.	390 (1)	430 (0)	200 (2)	

Kommentarer till tabellen ovan:

STRADA=Swedish Traffic Accident Data Acquisition.

2. Höjd utbildningsnivå

Eskilstuna har som många andra industristäder en utmaning i att höja utbildningsnivån. Vi har ett mycket nära samarbete mellan kommun, högskola och näringsliv och fick därför utmärkelsen Årets studentstad 2012. Den långsiktiga satsningen på grundskola och gymnasieskola bär nu frukt. Meritvärdena höjs år för år och gymnasieskolan ligger i sverigetopp med att ge eleverna högskolebehörighet. Det är därför ingen tillfällighet att kommunen uppmärksammas nationellt för sin satsning på läsning eller att ett helt nytt högskolecampus växer fram i Eskilstuna.

Fokus under mandatperioden

- Höja flickors och pojkars motivation och lust att lära.
- Målfokusera på kunskapsnivån på basnivå och höjd spetskompetens.
- Säkerställa likvärdig kvalitet.
- Skapa tid för lärarna i mötet genom digitala världens möjligheter.
- Bygga ut platser i förskolan, grundskola och gymnasium med ett utbud som går i takt med befolkningstillväxten och andra behov för stadsutveckling och social hållbarhet.
- Öka vuxenutbildningens flexibilitet i undervisningen.
- Påskynda nyanländas inträde på arbetsmarknaden genom fokus på validering.

Fokus 2017

- Insatser för och ökat samarbete för en likvärdig skola i syfte att förbättra resultaten i förskola, grundskola och gymnasieskola oavsett huvudman.
- Alla flickor och pojkar ska stimuleras och motiveras till att nå målen med skolans arbete.
- Flickor och pojkar stimuleras till breda utbildningsval som bryter traditionella könsmonster.
- Utredda möjligheterna hur alla barn ska få rätt till 25 timmars barnomsorg per vecka.
- Ökad satsning på yrkesutbildning och yrkeshögskolecenter.
- Kompetensmatchning i nära dialog med näringslivet genom IT-skolan och Jobbcirkus som ska ge ungdomar vägledning till rätt gymnasieval.
- Rekrytering av medarbetare och planering för nya lokaler.

3. Fler jobb

Det är ingen tillfällighet att Sveriges första lokomotiv togs fram i Eskilstuna. Vi vill alltid framåt. Eskilstuna har ett stolt industriarv som lever kvar i form av modern tillverkningsindustri och ett innovativt företagsklimat. I Eskilstuna utvecklas alltifrån system som kan rena vatten för miljontals människor till världens mest miljösmapta hjullastare. Vi använder all vår innovationskraft för att hitta nya lösningar för att få fler i arbete och skapa nya arbetstillfällen, precis som vi alltid gjort.

Fokus under mandatperioden

- Fokusera på att med gemensamma krafter stärka näringslivsklimatet, industrin, exporterande branscher, kunskapsintensiva företag, handeln och besöksnäringen liksom en fortsatt satsning på logistikverksamheten.
- Utarbeta en affärsplan tillsammans med näringslivet som utvecklar partnerskap, leder till utveckling av näringslivet och därmed fler jobb.
- Fortsatt nära samarbetet med Mälardalens högskola.
- Stärka individens förutsättningar att få jobb som är matchade till näringslivets efterfrågan genom yrkeshögskole- och högskoleutbildningar.
- Sänka kostnaderna för försörjningsstöd genom att få fler kvinnor och män i jobb.

Fokus 2017

- Hela kommunkoncernen, näringsliv och samarbetsparter kraftsamlar. Målet är att förverkliga idéer och aktiviteter som stärker näringslivsklimatet. Prioriterade branscher är logistik, handel, industri, besöksnäring och de exporterande branscherna.
- Kommunikationer, digital infrastruktur och kompetensförsörjning är tre prioriterade områden för att stärka näringslivsklimatet.
- Affärsplan Eskilstuna vidareutvecklas tillsammans med det lokala näringslivet för att skapa fler jobb och ökat företagande.
- Fortsatt satsning på 150 jobb för personer med funktionsnedsättning och 200 traineejobb.
- Samarbetet inom Fyra Mälarstäder (4M) ger ökade förutsättningar för resor till jobb och utbildning.
- Samtliga försörjningsstödstagare ska ha en individuell plan för att förkorta tiden mot jobb och utbildning.
- Eskilstuna Logistik och Etablering AB och Munktell Science Park utvecklas för att stimulera etableringar och jobb.

Övergripande process

Näringsliv och arbete

Processen främjar arbete och ökar ekonomisk utveckling i kommunen genom att skapa gynnsamma förutsättningar för näringslivets växtkraft. De grundläggande förutsättningarna förbättras; till exempel kommunikationssystem, trygghet, offentlig service, innovationskraft, markberedskap och arbetsmarknadens kompetensförsörjning.

Eskilstuna växer och har en ung befolkning som ger framtidskraft. Trots det är arbetslösheten högre än rikssnittet. Utgångspunkten är att fler kvinnor och män ska få jobb och kunna försörja sig. För att möjliggöra det uppdateras Handlingsplan för näringsliv och arbete. Målet

med handlingsplanen är att skapa bättre förutsättningar för ett framgångsrikt näringsliv och tillväxt. På kort sikt är högre sysselsättning viktig och på lång sikt högre lönenivå. Utgångspunkten i näringslivsarbetet är att befintligt företagande utgör basen för nya etableringar och för nyföretagande.

Kommunkoncernen kraftsamlar med ett gemensamt fokus, fler jobb. Det sker genom att logistiksatsningen går in i nästa fas genom det nya logistikbolaget, Eskilstuna Logistik och Etablering AB. Munktell Science Parks nya inriktning som ger stöd till företag som vill växa, företag som har bärande idéer och företag som vill etablera sig i Eskilstuna. Insatser görs för att fler företag kan utvecklas inom sin nisch och för att fler väljer att sälja sina varor och tjänster utanför kommungränsen. Andra prioriterade branscher är handeln, industrin och besöksnäringen.

Ett gott näringslivsklimat förutsätter bland annat väl fungerande kompetensförsörjning, bra kommunikationer och en attraktiv stad att bo och leva i. Servicen till företag är också viktigt för att skapa ett bra företagsklimat. Därför kommer fokus vara på att skapa bra förutsättningar för att kommunkoncernen ska kunna möta företag samordnat, koordinerat och med rätt resurs i rätt tid.

Arbetet tillsammans med näringslivet fortsätter inom ramen för Affärsplan Eskilstuna. Samarbetet inom arbetsmarknadsregionen fortsätter genom inom ramen för Fyra Mälarstäder.

Många viktiga satsningar görs för att kvinnor och män som saknar arbete lättare ska komma in på arbetsmarknaden. Individens ansvar för att stärka sig själv för att kunna bidra är central. Några exempel på satsningar är traineejobb, både internt och externt, jobb för personer med funktionsnedsättning och yrkesutbildningar. Det görs även en fortsatt satsning på ett yrkeshögskolecenter som inrättas under 2017 vars uppgift är att matcha näringslivets efterfrågan på arbetskraft.

Arbetsmarknadsinsatserna stärks genom tillkomsten av ytterligare traineeplatser i kommunkoncernen. Som ett led i att stärka den sociala uthålligheten startas tre stadslag med vardera nio ungdomar under 2016 och fortsätter in i 2017. De ska anställas som trainees och rekryteras från de stadsdelar där de kommer att utföra områdesskötseln. Arbetet med genomförande av den lokala överenskommelsen med Arbetsförmedlingen om unga till arbete fortsätter genom ungdomstraineer och utbildningskontrakt. Samarbetet med Arbetsförmedlingen, näringslivet med flera stärks för att möjliggöra integration av nyanlända flyktingar.

Alla verksamheter i kommunkoncernen har ett uppdrag att identifiera hur den egna rollen och verksamheten bidrar till att förbättra näringslivsklimatet och skapa fler jobb under 2017.

Verksamhetsprocess

Befintliga företag och organisationer

Syftet med processen är att skapa förutsättningar för att befintligt företagande ska utvecklas.

Fyraårigt processmål (2017)

P62. 2019 uppgår resultatet i Svenskt Näringslivs undersökning kring företagsklimat till 3,4.

P63. Företagares nöjdhet med kommunens service (SBA-undersökning) uppgår till 75, år 2019.

Arbetsmarknadsåtgärder

Syftet med processen är att bidra till att eskilstunabor har den kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden och därmed kan försörja sig själva, samt minska arbetslösheten och höja förvärvsfrekvensen.

Fyraårigt processmål (2017)

P66. 2019 ska 50 procent av de som genomgått arbetsmarknadsinsatser ha jobb inom 6 månader

1-årigt åtagande

Med målsättning att sänka arbetslösheten till under 10 % ska kommunkoncernen årligen tillhandahålla 1000 jobb, utbildnings- och arbetsmarknadsplatser. (KS, alla nämnder och bolag)

Miljö och samhällsbyggnad

Verksamhetsprocess

Bygga bostäder, lokaler och stadsmiljö

Fyraårigt processmål (2017)

P42. Förtätning av staden enligt utvecklingsstrategin

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
600	600	600	600

1-årigt åtagande

Intensifiera arbetet med att utveckla stadsdelen Väster. 2017 kraftsamlarkommunkoncernen för uppstart av Energicentrum samt att möjliggöra för nya verksamheter och jobb i stadsdelen. (KS, ESEM, SBN, ELE, KFAST, MSP, DEAB, BUN)

Fullfölja nämndens åtagande när det gäller 150-jobb.

Nämnden ska senast under 2017 fullfölja åtagandet att ha två personer sysselsatta på förvaltningen inom projektet 150-jobb.

4. Social uthållighet

Till Eskilstuna har människor kommit under århundraden från jordens alla hörn för att skapa sig en egen och livskraftig tillvaro, så även idag. Eskilstuna står för en ny chans och vi har gjort det alltsedan Fristaden bildades 1771. Vi bär med oss en grundmurad tro på människors lika värde och vi bygger vår kommun utifrån denna utgångspunkt. Det är därför ingen tillfällighet att vi idag uppmärksammas för vårt arbete för jämställdhet och jämlikhet eller att

Sveriges första lokala Pridefestival startade här. Nu tar vi arbetet vidare för att klara våra sociala utmaningar.

Fokus under mandatperioden

- Utveckla det sociala, hälsofrämjande arbetet genom att bland annat minska unga flickor och pojkars sociala utsatthet, säkra tillgången på bostäder, tillgodose lägenheter för äldre, skapa trygga, hälsofrämjande miljöer, intensifiera insatserna för att motverka segregering och utanförskap samt stärka åtgärder mot grov organiserad brottslighet och drogmissbruk.
- Ge stor uppmärksamhet åt stöd till barn med komplexa behov samt till personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa.
- Öka den sociala uthålligheten genom metoder för ökad insyn, dialog och inflytande.
- Intensifiera samverkan med frivilligkrafter.

Fokus 2017

- Stadsläkning och utvecklingsarbete sker i prioriterade stadsdelar. En handlingsplan med konkreta aktiviteter tas fram i bred samverkan inom kommunkoncernen i samarbete med lokala aktörer och boende.
- Initiera arbetet för ett aktivitetshus i Fröslunda. Trygghetsfrågorna drivs vidare inom ramen för Trygga Eskilstuna och Torshälla i samarbete med föreningslivet, polisen och näringslivet.
- För att möta de ökande behoven av äldreomsorg, ska en standard för vård- och omsorgsboende utarbetas, så att beredskap finns för framtida demografiska utmaningar.
- Alla barn och ungdomars uppväxtvillkor är i fortsatt fokus.
- Arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer fortsätter.
- HBTQ-arbete fortsätter i fler av kommunens verksamheter, bland annat genom att undersöka möjligheten att ta fram en egen modell för kvalitetssäkring.

Övergripande process

Demokrati

Använd någon av följande: Demokrati, Utbildning, Vård och sociala tjänster, Kultur och berikande fritid, Miljö och samhällsbyggnad, Samhällsskydd och beredskap, Näringsliv och arbete

Verksamhetsprocess

Trygghet

Fyraårigt processmål (2017)

P5. 2019 ska index för trygghet vara 45 för att invånarna känner att kommunen är en trygg och säker plats att leva i.

1-årigt åtagande

Förbereda förvaltningars och bolags verksamheter till den nya lagen om barns rättigheter med särskilt fokus på stöd och service till barn med funktionsnedsättning, barn som bevittnat våld eller varit utsatta för våld, samt barn i migrationsprocessen. (KS, alla nämnder, KFAST, DEAB)

- *Stadsbyggnadsnämnden avser att ha ett ökat fokus på barn i stadsbyggnadsfrågor. Till exempel genom att driva medborgardialoger i stadsutvecklingsprojekt med barn i fokus och att genomföra barnkonsekvensanalys för minst två planer eller projekt på förvaltningen.*

Genomföra insatser för ökad trygghet i prioriterade stadsdelar i samverkan med Trygga Eskilstuna så att den årliga extra satsningen om fem miljoner kronor dubblas i värde. En av insatserna är ett långsiktigt kommunikationsarbete för ökad trygghet. (KS, alla nämnder, KFAST, ESEM)

- *Stadsbyggnadsnämnden avser att lyfta social hållbarhet ytterligare inom nämndens ansvarsområden genom att arbeta för ökad trygghet och tillgänglighet i den offentliga miljön, med särskilt fokus på prioriterade geografiska områden.*

Samtliga nämnder och bolag ska vidareutveckla arbetet mot mäns våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld, i samverkan med socialnämnden som från och med 2017 tar över det koncernövergripande samordningsansvaret. (SN, KS, alla nämnder och bolag)

Fortsatt arbete med stadsläkning.

Färdigställa utvecklingsplan för Skiftinge. Påbörja utvecklingsplaner för Årby samt Lagersberg-Råbergstorp-Fröslunda. Område för fortsatt planläggning pekas inom något stadsläkningsområde. Utvärdering av byggherredialog Årby Norra görs och eventuellt identifieras ett nytt område lämpligt för byggherredialog inom något stadsläkningsarbete.

5. Ekologisk uthållighet

Eskilstunas miljöarbete, som kännetecknas av långsiktighet och nytänkande, är en internationell förebild. Vi sticker ut med allt från världsunik optisk avfallssortering till att ha Sveriges största anlagda våtmark som renar avloppsvatten och dessutom är ett naturskönt rekreativområde. Det är därför ingen tillfällighet att vi utsetts till Årets miljökommun 2012 och år efter år ligger i sverigetopp.

Fokus under mandatperioden

- Minska klimatpåverkan och stärka miljösmarta näringar.
- Förbättra vattenkvaliteten i Eskilstunaån.
- Genomföra insatser för att stimulera till en resurseffektiv konsumtion.
- Höja invånarnas och medarbetarnas kunskapsnivå för att göra det enkelt att vara miljösmart både på arbetet och på fritiden.
- Genomföra klimatplanen.

Fokus 2017

- Den nya klimatplanen förverkligas för att göra kommunkoncernen klimatneutral 2020.
- Energieffektivisering av kommunala bostäder och lokaler.
- Mer lokalproducerad mat och en vidmakthållen andel ekologisk mat i kommunens verksamheter.
- Säkerställa långsiktig vattenkvalitet.
- Underlätta och öka byggandet av laddplatser för elbilar.
- Utredda och planera Resecentrum för hållbart resande.

Övergripande process

Miljö och samhällsbyggnad

Processen syftar till att skapa attraktiva stadsdelar med god service, ett pulserande centrum och en hållbar landsbygd för Eskilstunaborna. Med de naturliga förutsättningarna som utgångspunkt främjas en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Stadsbyggnad i form av transportsnål planering, byggande, skapande av infrastruktur och underhåll syftar till en hållbar utveckling med utnyttjande av kommunens geografiska läge i regionen. Men också till att vårda och bevara värdefulla tillgångar i form av byggnader, stadsmiljöer, landsbygd och natur. Vattenförsörjning, avloppshantering, återvinning och energiproduktion bedrivs med miljömässigt hållbara metoder.

Arbetet med att utveckla stadsbyggnadsprocessen är i fokus under 2017. Nya detaljplaner för bostäder, näringslivs- och verksamhetslokaler tas fram enligt den beslutade prioriteringen och under 2017 ska minst 400 nya bostäder påbörjas, varav Kommunfastigheter ska stå för minst 300. Arbetet görs i enlighet med den utbyggnadsstrategi som antagits av kommunfullmäktige och arbetet med stadsläkning. En uppdatering av bostadsförsörjningsprogrammet genomförs.

Behov av nya äldreboenden, skolor och förskolor integreras i detaljplaner så att tillgång på platser för det långsiktiga behovet säkras.

Hållbarhetsprogrammet som utarbetas inom projektet CityLab Action fungerar som ett sätt att få med sociala, ekologiska och ekonomiska frågor vid utveckling av nya stadsdelar.

Arbetet med stadsläkning och stadsdelsutveckling behöver ske i bred samverkan mellan kommunkoncernens olika verksamheter. Munktellstaden fortsätter att utvecklas med arenan som invigs 2017 samt byggnation av bostäder och ett nytt parkeringshus. Kungsgatan byggs om i samverkan med fastighetsägare. Underhåll och skötsel av stadsdelar och parker ska bidra till en attraktiv och trygg stad.

Verksamhetsprocess

Drift och underhåll

Syftet med processen är energieffektiv drift och underhåll av fastigheter, parker, grönområden och infrastruktur.

Fyraårigt processmål (2017)

P45. Elförbrukning (kWh) per kvm i kommunens bostäder och lokaler ska minska

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
18,5	17,5	16,5	15,5

Kollektivtrafik

Syftet med processen är att öka andelen kollektivtrafikresande samt miljöanpassade och effektiva upphandlade transporter.

Fyraårigt processmål (2017)

P46. Antal resor med kollektivtrafiken inklusive tågresor (betalda och fria resor) ska öka

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
6 000 000	6 400 000	6 800 000	7 300 000

Miljö- och naturvård

Syftet med processen är att säkerställa skydd av värdefulla natur- och vattenområden. Bidra till att utveckla miljöer för ökad lokal biologisk mångfald.

Fyraårigt processmål (2017)

P53. Andel förnybara bränslen i kommunens fordonflotta (%)

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
61,0%	74,0%	87,0%	100,0%

1-årigt åtagande

Genomföra projekt som bidrar till miljömässigt hållbar utveckling.

Fortsätta arbeta för en miljömässigt hållbar utveckling. Det kan till exempel vara att pröva arbetssätt där en ekosystemtjänstanalys utgör grunden för planering i ett projekt, till exempel: markanvisningstävling med ekosystemtjänsteanalys som ingående förutsättning. Det kan även

vara att se över möjligheten att utöka arbetet med energirådgivningen i samarbete med extern aktör, påbörja projektet soleloptimerad stadsplanering i samarbete med Mälardalens högskola samt bidra till fler laddplatser för elfordon.

Fortsatt utveckling hållbart resande.

Fortsatt arbete för hållbart resande och god kollektivtrafik, till exempel färdigställa de uppdaterade riktlinjerna för skolskjuts för antagande samt utreda möjlighet att synkronisera skolorna starttider i relation till den allmänna kollektivtrafiken med syfte att fördela resandet över tid under peak-tid.

Effektiv organisation

6. Kvalitet

En effektiv organisation har fokus på invånare, brukare, kunder och gör rätt saker på rätt sätt. Viktiga beståndsdelar är att utveckla en processororienterad och kommunikativ organisation, arbeta med ständiga förbättringar och använda IT som möjliggörare. Eskilstuna kommunkoncern kännetecknas av en helhetssyn utifrån invånares, brukares och kunders behov. De ska uppleva gott bemötande och god tillgänglighet.

Fokus under mandatperioden

- Stärka processtyrningen, kompetenssatsningen modiga idéer samt att utveckla internkommunikationen.
- Prioritera rationalisering med hjälp av IT.
- Ta ett samlat grepp om självservice, e-tjänster, kontaktcenter och förvaltningarnas tjänster.
- Förbättra bemötande och tillgänglighet samt utveckla förtroendet för kommunkoncernen genom uppföljning av resultat och tydlig kommunikation.

Fokus 2017

- Fullfölja satsningen på höjda servicenivåer, Eskilstuna direkt och en tjänsteorienterad webbplats.
- Stärka plats-, kommunkoncern- och arbetsgivarenvarumärke.
- Fullfölja kompetenssatsningen Modiga Idéer och förstärka utvecklingsarbetet med medskapande så kallad tjänstedesign.
- Digitalisering och ny teknik för att förbättra kvalitet och effektivitet.

Övergripande process

Processkvalitet

Med grund i processarbetet utvecklar vi gemensamt en tjänste- och serviceinriktad organisation. Genom att utgå från invånares, brukares och kunders kontakter med kommunkoncernen från det att ett behov uppstår till dess att det är tillgodosett, tar vi ett helhetsgrepp på kommunikation, kontakter, tjänster, service och verksamhet. På så sätt ökar vi tillgängligheten, effektiviserar organisationen, undviker onödigt arbete och uppnår en hög processkvalitet.

En god internkommunikation och tydlig ledningskommunikation är en förutsättning för effektiv ledning och styrning. Ett kreativt och kommunikativt klimat gynnar innovationer, ständiga förbättringar och ger möjlighet till delaktighet, inflytande och en god arbetsmiljö. Framgångsrika verksamheter lyfts fram så att andra kan inspireras och lära.

Processtyrningen utvecklas och utgör grunden för ett gott kvalitets- och kommunikationsarbete, bland annat genom att standardisera delar av verksamhetsprocesserna och genom att utveckla processer i samverkan med invånare, brukare och kunder.

En stor utmaning är att tillvarata digitaliseringens och automatiseringens möjligheter till ökad tillgänglighet och service samt en effektivare organisation. En innovativ kultur och IT-perspektivet ska prägla utvecklingsarbetet. Bra resultat säkerställs genom systematiska mätningar och analyser utifrån styrkort. Parallellt drivs ett arbete för att öka invånarnas förtroende för kommunkoncernen. Tillsammans med en tydlig och konsekvent kommunikation och ett professionellt bemötande ger det förutsättningar för goda möten och ett gott anseende.

Verksamhetsprocess

Kvalitetsutveckling

Fyraårigt processmål (2017)

P71. Andel (procent) av verksamheter i förvaltningar och bolag ha en enkel handlingsplan för hur verksamheten ska utvecklas genom kartläggning och analys ur jämställdhetsperspektiv.

P72. 2019 ska antalet idéer/förbättringsförslag uppgå till 700

1-årigt åtagande

Alla processer ska ha pekat ut ett område med utmaningar, där förbättringsförslag och Modiga idéer önskas. Samtliga chefer ska ha genomgått utbildning i Modiga idéer samt genomfört minst en förändring på sin arbetsplats för att främja ett innovativt klimat. (KS, alla nämnder och bolag)

Syftet med åtagandet är att öka medarbetarinvolveringen och engagemanget i att lösa organisationens utmaningar. Syftet är också att genom cheferna främja ett innovativt klimat på arbetsplatsen.

Med processer avses de verksamhetsprocesser nämnden/styrelsen i huvudsak arbetar med. Exempelvis ska förskoleenheter känna till utbildningsprocessens utmaningar och behov av förbättringsförslag och Modiga idéer. Samma sak gäller för stödprocesserna, att exempelvis stödprocess kompetensförsörjning har pekat ut sina utmaningar. Med förbättringsförslag avses sådant man kan åtgärda på arbetsplatsen. Idéer och förbättringsförslag som gäller fler än den egna arbetsplatsen går under benämningen Modiga idéer.

Åtagandet förutsätter att de olika processutvecklingsgrupperna (PUG) och processledningsgrupperna (PLG) tydliggjort och kommunicerat sina utmaningar så att linjeorganisationen känner till förväntan på att få in förbättringsförslag och Modiga idéer.

Uppföljning sker genom att följa antalet Modiga idéer via centrala idéhanteringssystem, internportalen, uppdelat per övergripande process (PUG) resp stödprocess (PLG).

Som stöd för att arbeta med utmaningen ska alla chefer och en av chefen utsedd medarbetare senast i juni 2017 gått en utbildning i Modiga idéer. För att tillvarata kompetensinvesteringen ska varje chef initiera minst en förändring på arbetsplatsen som främjar innovativt klimat.

Uppföljning av antalet som genomgått utbildningen Modiga Idéer sker genom utbildningsadministrationen. Uppföljning av minst en förändring på arbetsplatsen som främjar innovativt klimat sker genom en av KLK samordnad enkel enkät i november till varje enhet. Enkäten redovisas per förvaltning/bolag.

P74. 2019 jobbar alla anställda på en miljöcertifierad arbetsplats

P75. 2019 uppgår andelen förverkligade idéer/förbättringsförslag till 10 %

1-årigt åtagande

Förbättra och förenkla förvaltningens information och kommunikation.

Utarbeta en strategisk kommunikationsplattform för att beskriva och visa på Eskilstunas stadsbyggnadsutveckling. Fortsätta arbetet med att skriva klarspråk samt förenkla och förtydliga mallar och informationen på kommunens webbplats.

Fortsatt kvalitetsutveckling av arbetet

Fortsätta arbetet med processkartläggning, utveckling och effektivisering av processer för att få en så effektiv organisation som möjligt. Det kan innebära förändringar i hur vi arbetar, införande och utveckling av verktyg som både förenklar arbetet som uppföljning av verksamheten med mera.

Kommunikation

Fyraårigt processmål (2017)

P79. 2019 upplever 70 % nytta av internportalen

P80. 2019 får 90 % svar på e-post inom 2 dagar

P81. 2019 får 80 % kontakt med handläggare via telefon

P82. 2019 uppfattar 90% ett gott bemötande vid telefonkontakt

1-årigt åtagande

Kommunkoncernen ska fortsätta att utveckla sin service och tillgänglighet i enlighet med de nya riktlinjerna, förbättra möjligheten till självservice och utveckla Eskilstuna direkt/kundtjänst. (KS, alla nämnder och bolag)

Visa Eskilstunas attraktivitet och stärka platsvarumärket i Mälardalsområdet samt ge enhetscheferna stöd i arbetet med kommunkoncernens varumärke så att medarbetare kan bidra till goda hållbara möten. (KS, DEAB, alla nämnder och bolag)

Tillgodose behovet av IT stöd

Fyraårigt processmål (2017)

P84. 2019 ska minst 60 % av ärenden komma in via e-tjänst - inom utvalda viktiga områden

1-årigt åtagande

Samtliga nämnder och bolag ska utifrån ett kommunövergripande program arbeta med ökad digitalisering, automatisering och välfärdsteknik för att höja kvaliteten och effektiviteten i verksamheten. Erfarenheter från andra kommuner ska tillvaratas. (KS, alla nämnder och bolag)

Fortsätta arbetet med effektiv och rättsäker handläggning

Fortsätta arbetet med effektiv handläggning inom hela förvaltningen, till exempel handläggningstiderna för färdtjänst och parkeringstillstånd för rörelsehindrade samt utreda ansvarsfördelningen för dagvattenhanteringen mellan ESEM och Stadsbyggnadsförvaltningen.

Utveckla arbetet med uppföljning och utvärdering av verksamheten

Genom att utvärdera måluppfyllelsen i genomförda planer och projekt tydliggörs i vilken utsträckning fastställda huvudprinciper följs, om avsedda effektmål uppnås samt blir ett underlag vid revidering eller framtagande av nya styrdokument. Det bidrar också till att höja kunskapsnivån i organisationen och blir en hjälp för att fördela resurser så en effektiv stadsbyggnadsprocess möjliggörs, både avseende tid, kostnad och kvalitet.

7. Attraktiv arbetsgivare

I Eskilstuna kommunkoncern finns förutsättningar för ett tydligt och gott ledarskap och ett modigt och engagerat medarbetarskap, vilket gör oss till ett attraktivt val som arbetsgivare. Vi arbetar aktivt för att skapa intresse för välfärdssektorn och för den mångfald av yrken som verkligen gör skillnad för invånares, brukares och kunders vardagsliv.

Fokus under mandatperioden

- Skapa förutsättningar för en bra arbetsmiljö och innovativ kultur med modiga och engagerade medarbetare genom det tydliga och goda ledarskapet.
- Utveckla och använda systematik och metoder för kompetensförsörjning i arbetet med svårrekryterade grupper

Fokus 2017

- Säkra det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Inrätta en central enhet som stöd i arbetet med arbetsmiljö och hälsa
- Genomföra insatser för att säkra kompetensförsörjning
- Medarbetardokument och riktlinjer för chef- och ledarskap ska revideras

Övergripande process

Medarbetare

Medarbetarnas insatser är avgörande för att nå organisationens mål och vision. Genom medarbetarsamtalet och medarbetaröverenskommelsen sätts mål som visar på vilket sätt varje enskild medarbetare ska bidra till verksamheten både på kort och på lång sikt.

Cheferna skapar förutsättningar för delaktighet genom att ge återkoppling och ha stort förtroende för medarbetarnas förmåga och potential. Tydligt ledarskap tillsammans med en

god arbetsmiljö skapar förutsättningar för helhetssyn, engagemang, lärande och utveckling. Det leder till att verksamheterna kan leverera bra resultat och att medarbetare kan utveckla och skapa det goda mötet. Satsningen på modigt medarbetarskap, ledarskap och idéer är långsiktig och uthållig.

Ett prioriterat område är att ta fram metoder och arbetssätt som säkerställer att vi både attraherar, behåller och utvecklar rätt kompetens för kommunkoncernens mångfald av uppdrag. Vi bemannar utifrån verksamhetens behov, tydliggör alternativa karriärvägar och ökar den interna rörligheten. Vi etablerar arbetssätt för att få maximal nytta av medarbetarnas olika kompetens i olika roller.

Mångfald, jämställdhet och olikhet i alla dess former skapar energi och dynamik som gör att vi kan utveckla verksamheten och lösa de utmaningar som finns. Vi stärker kvaliteten i våra verksamheter samtidigt som vi bidrar till social hållbarhet genom satsningar på feriejobb, traineejobb och anställningar för personer med funktionsnedsättning.

Fokus under mandatperioden är att genom det tydliga och goda ledarskapet skapa förutsättningar för en bra arbetsmiljö och innovativ kultur med modiga och engagerade medarbetare. Systematik och metoder för kompetensförsörjning utvecklas och används i arbetet med svårrekryterade grupper.

Verksamhetsprocess

Tillgodose behovet av kompetensförsörjning

Fyraårigt processmål (2017)

P85. Hållbart medarbetarengagemang ska uppgå till 83 2019

P86. Den totala sjukfrånvaron hos medarbetarna uppgår 2019 till max 5,9 procent

1-årigt åtagande

Att utifrån analyser av medarbetarenkätens resultat och sjukfrånvarons genomföra insatser för att stärka arbetsmiljön och sänka sjukfrånvaron. (KS, alla nämnder)

Strategiskt rekryteringsarbete

Kompetensförsörjning är en stor utmaning inom delar av förvaltningen och vi behöver på olika sätt utveckla marknadsföringen av våra olika verksamheter för att attrahera framtida medarbetare samt fortsätta arbeta för att behålla kompetenta medarbetare. Marknadsföring kan ske vid olika forum och mässor, erbjuda praktikplatser och ex-jobb.

Utveckla jämställdhets- och mångfaldsarbetet

Fortsätta utveckla jämställdhetsarbetet internt på förvaltningen och i planer och projekt. Under 2017 påbörjas arbete utifrån nya samverkansavtalet samt implementering av reviderad jämställdhets- och mångfaldsplan.

P87. Andelen medarbetare födda utanför Norden ska öka

P88. Andelen medarbetare som är stolta över att arbeta inom Eskilstuna kommun ska öka

8. Stabil ekonomi

Hela kommunsektorn står inför en period av utmaningar, både ekonomiska och demografiska. Precis som alla andra kommuner är Eskilstuna beroende av utvecklingen på nationell nivå. Det totala antalet arbetade timmar i landet skapar det skatteunderlag som ger förutsättningar för ekonomisk utveckling lokalt. Skatteintäkterna ökar dock inte i takt med de ökade behoven.

Fokus under mandatperioden

- Utveckla och upprätthålla en stark och stabil ekonomi.
- Vidareutveckla beslutsstöd för alla chefer för att få ett samlat stöd i styrningen.
- Göra systematiska effektiviseringar genom effektivare verksamhetsprocesser, avtalstrohet vid inköp, kostnadseffektivitet vid nyanskaffning av lokaler vad gäller driftkostnader och livscykelanalys samt genom optimerad bemanning med utgångspunkt från brukarnas behov.

Fokus 2017

- Vidareutveckla och etablera beslutsstöd och styrkort med samlade rapporter till stöd för styrning.
- Fokus på drifts- och bemanningskostnader vid investeringar.
- Kostnadseffektiviseringar på enhet och i våra gemensamma processer samt Modern kommun.
- Standardisering av administrativa processer och system.
- En långsiktig strategi utarbetas för lokalförsörjning av skol- och omsorgsutbyggnaden.

Övergripande process

Ekonomi

Eftersom Eskilstuna växer och får fler invånare kommer investeringarna under de kommande två mandatperioderna att ligga på en hög nivå. På både kort och lång sikt är det därför av yttersta vikt att ha balans mellan intäkter och kostnader samt fokusera på driftkonsekvenser av investeringar och långsiktiga åtaganden. Varje generation ska bära sina kostnader, vilket kräver stort ansvarstagande och god budgetdisciplin.

En god ekonomistyrning på enhetsnivå och varje enhets ansträngningar för att säkra en budget i balans är av största vikt för att klara utmaningarna och kunna bedriva en bra verksamhet. Alla chefer har ett samlat ansvar för medarbetare, ekonomi och verksamhetsresultat. Långsiktig planering och en stabil ekonomi gör det möjligt att klara tuffare perioder, satsa offensivt samt hantera nya förutsättningar och konjunkturväxlingar. Det förutsätter att alla bolag och förvaltningar har en budget i balans. En välskött ekonomi skapar trygghet för medarbetare och bidrar till möjligheterna att ge en bättre service till invånare, brukare och kunder.

Alla verksamheter ska drivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Affärsmässig samhällsnytta utvecklas steg för steg. Varor, tjänster och lokaler anskaffas utifrån verksamheternas resursbehov och med miljömässigt och socialt ansvarstagande. Det ska finnas tydliga samband mellan resultat och resursåtgång. Invånarnas skattepengar ska användas där de gör största möjliga nytta.

Resurseffektivitet är i fokus. En del i det arbetet är att utveckla en cirkulär ekonomi genom att förlänga livslängden och återanvända bland annat inventarier, möbler och IT-utrustning.

Socioekonomiska beräkningar tillsammans med att gendaspekter belyses, bidrar till att skapa ett bredare beslutsunderlag.

Fokus under mandatperioden är att utveckla och upprätthålla en stark och stabil ekonomi. För att få ett samlat stöd i styrningen vidareutvecklas beslutstöd för alla chefer. Effektiviseringar görs systematiskt genom effektivare verksamhetsprocesser, avtalstrohet vid inköp, kostnadseffektivitet vid nyanskaffning av lokaler vad gäller driftkostnader och livscykelanalys samt genom optimerad bemanning med utgångspunkt från brukarnas behov.

Verksamhetsprocess

Tillgodose behovet av ekonomi och redovisning

Jämförelser budget 2016 och 2017

Budgetramen för 2016 är 348,8 mnkr. Till detta tillkommer det överskott på 3,4 mnkr som nämnden fick ta med från år 2015.

Stadsbyggnadsnämnden har vid kommunfullmäktiges beslut om Årsplan 2017 i juni 2016 tilldelats en nettobudget på 363,5 mnkr för budgetåret 2017. *I kommunfullmäktiges beslut om kompletterande årsplan har budgetramen för 2017 utökats till 380,4 mnkr. Budgetramen har således utökats med 16,9 mnkr.*

De tillkommande politiska prioriteringarna i KÅP 2017 avser tillskott av medel för ytterligare en tjänst för färdtjänsthandläggning samt en tjänst för att stärka arbetet inom plan- och byggprocessen. Den största justeringsposten i KÅP 2017, +14,2 mnkr, avser utökning av kapitalkostnader med anledning av överföring av anläggningar från mark- och exploateringsenheten till stadsbyggnadsförvaltningen.

Nedan redovisas de ekonomiska driftbudgetramarna 2017 enligt Årsplan 2017 samt Kompletterande årsplan 2017 (mnkr):

Mnkr	
Ingående budget 2016	348,8
<u>Ramförändringar i årsplan</u>	<u>10,7</u>
Effektiviseringskrav, grund	-4,9
Inflation exklusive löner	3,0
Nytt avtal färdtjänst	4,7
Komponentavskrivning Navaren	-0,7
Rivning av växthuset	1,0
Östra gatan - avskrivning	3,0
Driftkostnader för nya investeringar 2016	1,3
Resecentrum	3,3
<u>Politiska förändringar i årsplan</u>	<u>4,0</u>
Trafikbeställning av kollektivtrafik	2,2
Utveckling stadsbyggnad	1,8

SUMMA efter ÅP 2017	363,5
<u>Ramförändringar i komplettering årsplan</u>	<u>16,1</u>
Rivning av växthus görs 2016	-1,0
Nytt p-hus i Munktell området. Förlorade P-avgifter	0,5
Kf beslut för detaljplan Mesta 6_40 mfl	0,1
Kapitalkostnad sbn komponentavskrivning	3,2
Östra gatan, återtag nedskrivningspengar i ÅP. Anläggningen överförs till MEX.	-3,0
Justering nya löner 2016	-0,2
Helårs konsekvens nya löner 2016	0,5
Nya löner 2017 för tre kvartal	2,4
Basavtal juristtjänster, finansiering	-0,3
Finansiering Eskilstuna direkt	-0,1
Ramväxling - avgifter för inköp	-0,2
Överföring av kapitalkostnader från mark- o exploateringsenheten	14,2
<u>Politiska förändringar i komplettering årsplan</u>	<u>0,8</u>
Färdtjänstbeställare	0,5
Kompensation parkeringsavgifter utgår	-0,5
Förstärkt resurs för ökat bostadsbyggande, en årsarbetare för bygg- o planarbete t.o.m. 2021	0,8
SUMMA efter KÅP 2017	380,4

Förklaring till färgerna: poster som tar ut varandra (+/-0), politiska prioriteringar

Förvaltningen har tagit fram förslag till budget 2017 utifrån den beslutade budgetramen 2017, krav, behov och kostnadsökningar samt möjlighet att ta del av byggbonuspengar från Boverket om 41 mnkr (som redovisats i tidigare avsnitt "Möjligheter, utmaningar och prioriteringar 2017"). Budgeten utgår till stor del från budgetramen 2016 men eftersom det finns ett antal fasta och andra kostnadsökningar som inte budgetkompenserats måste vissa prioriteringar och besparingar göras för att klara en budget i balans under 2017. Utöver det tillkommer ett allmänt besparingskrav på 1,7 % på nämnden.

Effektiviseringar, besparingar och omprioriteringar i budgetarbetet 2017 för att klara en budget i balans redovisas i tidigare avsnitt "Möjligheter, utmaningar och prioriteringar 2017".

Antaganden/osäkra poster i budget 2017

Det finns ett antal större osäkra poster som föreligger i den föreslagna budgeten 2017 där förvaltningen har gjort vissa antaganden, som kan sammanfattas enligt nedan:

- *Nämndens ekonomiska prognos för 2016 är att ett överskott kommer lämnas. I budgeten har förvaltningen därför antagit att kommunfullmäktige kommer att ta beslut om att nämnden får ta med överskottspengar från resultatet 2016 till 2017 motsvarande 3,4 mnkr.*
- *Slutreglering av föregående års medlemsavgift till Sörmlands kollektivtrafikmyndighet. Redovisningsprincipen är att slutreglering/avstämning av årets trafik bokförs under nästkommande år. Slutregleringen kan innebära att nämnden får tillbaka pengar eller får betala tillbaka pengar till kollektivtrafikmyndigheten. Inför planeringen av 2017 års budget har förvaltningen fått en preliminär uppgift från kollektivtrafikmyndigheten vad slutregleringen kan komma att bli för 2016 års trafik. Förvaltningen har utifrån detta samt trafikeringen ökat uppskattat slutregleringen till 8,0 mnkr som intäkt i budgetplaneringen för 2017.*
- *När det gäller fria resor för 65 år och äldre under dagtid så har förvaltningen gjort en uppskattning av vad det kan kosta nämnden. Utfallet är fortfarande osäkert. Om fler nyttjar möjligheten kommer kostnaden öka för nämnden vilket innebär att omprioriteringar måste göras. I budget 2017 har förvaltningen utgått från ingen kostnadsändring jämfört med 2016.*
- *Hur mycket byggbonusmedel (från Boverket) stadsbyggnadsnämnden kan erhålla 2017 är oklart. I budgeten har antaganden gjorts att nämnden kan få ta del av pengar för arbeten inom hela plan- och byggprocessen att ytterligare skapa förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt i kommunen.*

Om ovan redovisade antaganden ändras så att ramen förändras negativt kommer nämnden behöva göra omprioriteringar i budgeten.

Fyraårigt processmål (2017)

P89. Nämnder och bolag ska ha en ekonomi i balans.

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
0	0	0	0

1-årigt åtagande

Förbättrad ekonomisk planering för investeringsprojekt.

Förtydliga utraneringskostnader samt framtida driftskostnader vid nya investeringar och utbyggnad av kommunen i tidiga planeringsskeden.

P90. 2019 uppgår avtalstroheten till minst 75 %

Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
75,0%	75,0%	75,0%	75,0%

1-årigt åtagande

Vidareutveckla beslutsstöd och styrkort med samlade rapporter till stöd för styrning och kommunikation samt stödja förvaltningar i etableringen av egna uppföljningsrapporter. (KS, alla nämnder)

Tydliggöra ansvar, roller och organisering inom lokalförsörjningsprocessen samt identifiera och införa systemstöd för kommunens fastighetsdata. (KS, alla nämnder och KFAST)

Genomföra projekt för tidigare information om verksamhetens ekonomi och resultat. Årsredovisning 2017 publiceras en månad tidigare och kvaliteten i månadbokslut stärkts. (KS, alla nämnder och bolag)

Nyckeltal

Titel	Kön	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2017
Andel inköp inom avtal, %	Alla	76	89	87	90
Avtalstrohet vid inköp (%)	Alla	-	81	79	81
Inköspåslag, icke avtalsleverantörer	Alla	214,0	183,0	140,0	Borttaget

Ekonomisk redovisning 2017

Ekonomisk redovisning - organisation

Nettokostnader i mnkr

Organisation, mnkr	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2016	Prognos 2016 avvikelse	Budgetplan 2017
Planavdelning	-6,2	-3,5	-6,7	2,9	-9,4
Bygglovsavdelning	1,1	3,2	1,3	0,8	1,8
Projektavdelning	-53,0	-57,9	-57,9	-3,2	-75,3
GIS-verksamhet	-7,5	-8,9	-10,1	0,5	-10,6
Ledning o Gemensamt	-32,8	-30,4	-28,2	-2,4	-33,8
Nämndadministration	-1,7	-1,2	-1,2	0	-1,2
Trafikavdelning	8,1	11,2	13,0	0	13,8
Kollektivtrafik	-96,3	-103,8	-106,8	1,0	-109,7
Samhällsbetalda transporter	-59,1	-58,0	-70,6	7,0	-76,7
Gatuavdelning	-54,3	-57,9	-58,6	2,1	-59,2
Park- och naturavdelning	-25,2	-24,8	-23,0	-3,0	-23,5
Överskott		1,6		3,4	3,4
Summa	-326,9	-330,4	-348,8	9,1	-380,4

Resultaträkning

Alla belopp i tkr

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budgetplan 2017
Försäljningsintäkter	81 881	83 591	67 334	65 234	52 564
Taxor och avgifter	46 125	51 651	55 689	60 089	62 104
Hyror och arrenden	1 146	1 796	1 348	1 348	1 068
Bidrag	3 155	3 069	8 396	9 396	11 157
Kommun-/ nämndersättning	328 874	337 161	348 800	348 800	380 400
SUMMA INTÄKTER	461 184	477 283	481 567	484 867	507 293
Personalkostnader	-91 310	-95 769	-101 816	-97 736	-106 298
Uppdragstagare och	-77	-262	0	0	0

beredskapsarbetare					
Lokalkostnader	-17 516	-18 108	-17 436	-16 736	-17 684
Köp av verksamhet	-62 143	-63 516	-63 146	-65 146	-37 959
Lämnade bidrag	-109 956	-118 149	-127 659	-127 659	-171 570
Livsmedel	-3	-21	0	0	0
Material	-20 913	-22 115	-19 316	-18 916	-16 090
Tjänster	-104 114	-94 745	-91 086	-87 936	-82 010
Kapitalkostnader	-53 236	-59 415	-61 108	-64 808	-79 082
SUMMA KOSTNADER	-459 290	-472 078	-481 567	-478 937	-510 693
ÅRETS RESULTAT	889	5 192	0	5 930	-3 400
Över-/underskott	3 100	1 650		3 250	3 400
RESULTAT inklusive över-/underskott	4 989	6 842	0	9 180	0

Jämförelse budget 2017 och 2016 i tabellen ovan, noteringar till större avvikelser:

Försäljningsintäkter: Minskning från budget 2016 till 2017 med anledning av minskad försäljning av anläggningsarbeten (på gatuavdelningen) till Eskilstuna Strängnäs Energi och miljö AB. Påverkar även kostnadssidan, främst Tjänster.

Personalkostnader: Ökningen från 2016 till 2017 beror både på löneökningar samt satsning på de tjänster som redovisats i ÅP samt KÅP 2017.

Köp av verksamhet: Minskning skett till budget 2017 från 2016. Ändrat redovisningsprincip gällande delar av samhällsbetalda transporter mellan 2016 och 2017. Redovisades som Köp av verksamhet i budget 2016 och som medlemsavgift under Lämnade bidrag i budget 2017.

Lämnade bidrag: Ökning från 2016 till 2017. Se ovan.

Tjänster: Minskning från budget 2016 till 2017. Se notering angående Försäljningsintäkter. Övrig budgetminskning handlar om omprioriteringar, nerdragningar, effektiviseringar.

Kapitalkostnader: Stor utökning i budget 2017 jämfört med 2016 med anledning av överföring anläggningar (och därmed kapitalkostnader) från mark- och exploateringsenheten samt komponentavskrivningar.

Investeringar

Nämnden har i oktober beslutat om en investeringsbudget för inventarier om 6 150 000 kronor. Kapitalkostnaden, avskrivningar 3-10 år och intern ränta 4 %, har arbetats in i driftbudgeten 2017.

Investeringsbudgeten avseende nya anläggningsinvesteringar 2017 är 108,0 mnkr.

Driftkonsekvenser 2017 från de investeringar som färdigställts under 2016 är beräknat till 1,3 mnkr, vilket nämnden fått budgetkompensation för.

Belopp i tkr

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budgetplan 2017
Investeringar - inventarier	-6 132	-4 969	-6 019	-6 019	-6 150
Investeringar- anläggningar	-87 192	-77 303	-87 700	-70 160 (ca 80%)	-108 000
Totala investeringar	-93 324	-82 272	-93 719	-76 179	-114 150

Syftet med anläggningsinvesteringarna 2017 fördelas på följande målområden:

